المسلك».

ترجمه: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: الله متعال میفرماید: هر عمل فرزند آدم براي اوست غیر از روزه که آن براي من است ومن پاداش آن را مي دهم و روزه سپري است (در مقابل دوزخ یا گناهان) و چون روزه یکي از شما باشد، باید نا سزا نگوید و فریاد نکند و با کسي دگیر نشود و اگر کسي اورا دشنام داد یا با او جنگ کرد، باید بگوید من روزه دارم و سوگند به ذاتي که جان محمد درید اوست همانا بوي دهان روزه دار در نزد الله تعالی از بوي مشك نیکوتر است و براي روزه دار دو شادي است که بدان شاد مي شود: یکي که چون افطار کند شاد مي شود و دیگری که چون پروردگارش را ملاقات کند به روزه اش شاد میگردد.

واین لفظ بخاري است و در روایتي از آو امده که روزه دار طعام واشامیدني و شهوت خود را از جهت من ترك میکند، روزه از براي من است ومن بدان پاداش میدهم و حسنه به ده برابرش.

ودر روایتي از مسلم آمده که هر عمل فرزند آدم چند برابر مي شود نیکي به ده برابرش تا هفت صد برابرش، الله تعالي فرمود: مگر روزه که همانا از براي من است ومن بدان پاداش میدهم، شهوت و طعام خود را بدستور من مي گذارد و براي روزه دار دو شادي است:

یك شادي در وقت افطارش و یك شادي در وقت ملاقات با پروردگارش و بوي دهن روزه دار در نزد الله متعال از بوي مشك بهتر است.

در حدیثي که عبدالله ابن عمر رضي الله عنه روایت نموده آمده که ارشاد رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم است که در روزه رستاخیز روزه و قرآنکریم هر دو شفاعت روزه دار و تلاوت کننده را میکند، روزه استدعا میکند پروردگارا! من این بنده ات را روزها از خوردني و اشامیدني و دیگر چیزهاي ممنوعه باز داشته بودم، الهي برایش عفو فرما، همچنین قرآنکریم هم برایش از نزد الله تعالي مغفرت میخواهد، الله تعالي شفاعت روزه و قرآنکریم را قبول میکند. در حدیثي بخاري که و مسلم نقل نموده میفرماید:

«وعن ابي هریرة رضي الله عنه عن النبي صلی الله علیه وسلم قال: من صام رمضان ایماناً و احتصاباً غفر له ما تقدم من ذنبه».

هکذا: «و عنه رضي الله عنه ان رسول الله صلی الله علیه وسلم قال: و اذا جاء رمضان فتحت ابواب الجنة و غلقت ابواب النار و صفدت الشیاطین» (متفق علیه)

ترجمه: از ابو هریرة رضي الله عنه روایت است که پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود کسیکه رمضان را از روي ایمان و اخلاص روزه گیرد گناه گذشته اش امرزیده مي شود همچنین از ابو هریرة رضي الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: چون رمضان آید، درهاي بهشت باز شده و درهاي دوزخ بسته گشته و شیاطین به زنجیر کشیده مي شوند.

جاي دیگر فرمود: «لویعلم العباد ما في رمضان لتمنت امتي ان تکون السنة کلها رمضان» (بیهقي ترغیب)

یعني اگر بندگان الله متعالی از فضیلت حقیقي روزه گرفتن رمضان اگاهي یابد امت من خواهش تمام سال روزه گرفتن را خواهند نمود.

حکم روزه گرفتن در روز شك:

روزهاي شکي در ماه مبارك رمضان معمولاً دو روزه بوده که در اول و آخر ماه رمضان قرار دارد. براي

اینکه مسلمانان درین روزها در شك نیفتند برهمه مسلمانان لازم است که اول و آخر ماه شعبان را تعقیب نمایند، زیرا که پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم در روز شك از روزه گرفتن منع فرموده است: «وعن ابي اليقظان عمار بن ياسر رضي الله عنهما قال: من صام رمضان اليوم الذي يشك فيه فقد عصي ابا القاسم صلى الله عليه وسلم» (رواه ابو داود، ترمذي، حديث حسن،صحيح)

ترجمه: از ابوالیقضان عمار بن یاسر رضي الله عنهما روایت شده که گفت: آن که در روزیکه در آن شك است روزه گیرد همانا در برابر ابوالقاسم صلی الله علیه وسلم نافرماني نموده است.

جامع ترمذي بروایت ابو هریرة رضي الله عنه حدیثي رانقل نمود که:«احصوا هلال شعبان لرمضان» یعني رویت هلال شعبان را بخاطر رمضان تعقیب نمائید.

همچنین فرموده اند: «عن ابن عباس رضي الله عنهما قال، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم :لاتصوموا قبل ر مضان، صوموا لرويته و افطروا لرويته، فان حالت دونه غياية فاكملوا ثلاثين يوماً» (رواه الترمذي وقال حديث حسن صحيح)

ترجمه: از ابن عباس رضي الله عنهما روایت است که: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: پیش از رمضان روزه نگیرید، بلکه با دیدن ماه روزه گرفته و با دیدن ماه افطار کنید و اگر چنانچه ابري مانع دیدن آن شد سي روزه را تمام نمائید.

همچنین میفرماید: «**وعن ابي هريرة رضي الله عنه قال، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: اذا ابقي نصف من شعبان فلا تصوموا**» (**رواه الترمذي و قال حديث حسن صحيح**) ترجمه: از ابو هریره رضي الله عنه روایت است که: رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: چون نیمي از شعبان بماند پس روزه نگیرید.

از روایات و آحادیث مذکور معلوم می شود که روزه گرفتن در روز مشکوك جایز نیست و در روایت دیگري آمده: «وعن ابي هريرة رضي الله عنه ، عن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «**لايتقدمن احدكم رمضان بصوم يوم او يومين، الا ان يكون رجل كان يصوم صومه، فليصم ذلك اليوم**» (متفق عليه)

ترجمه: از ابوهریره رضي الله عنه روایت است که: پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمود: هیچکدام شما یك روزه یا دو روزه پیش از رمضان روزه نگیرد مگر اینکه کسي باشد که همان روز را روزه مي گرفته پس آن روز روزه بگیرد.

مثلاً شخصي عادت دارد تمام سال روزهاي دوشنبه و پنجشنبه و یا ایام بیض را ثوابي ونفلي روزه میگرد و ایام متذکره مصادف با روز شکي باشد درینصورت روزه اش جایز و در غیر آن مکروه تحریمي است.

روزه گرفتن در روز شك به نیت روزهء ماه رمضان و یا به نیت اینکه اگر رمضان بود روزه اش فرضي خواهد بود و اگر رمضان نه بود روزهء اش نفلي خواهد بود، جایز نیست، چون رسول الله صلی الله علیه وسلم در حدیث فوق الذکر پیش از ماه رمضان یك روز و یا دو روز روزه گرفتن رامنع قرار داده است فلهذا روزه گرفتنش باطل و حرام است

(والسلام على من اتبع الهدى)

تمدن او د تمدن ډولونه

ليکوال: زاهدي احمدزي

تمدن عربي کلمه ده، د لغت په لحاظ ابادۍ او عمران ته ويل کيږي ځکه چي له مدن څخه اخستل شوي دي. يعني عمراني ژوند غوره کول. او په اصطلاح کې د هغه ژوند دود څخه عبارت دي چي په هغه کي عقيده، اقتصاد، کلچر، فرهنګ، ثقافت او تهذيب ټول وي. چي د قوانينو په لحاظ تمدن پر دوه ډولونو باندي ويشلي شوي دي. جاهلي تمدن او اسلامي تمدن: او بيا دا هر يو دري څانګي لري چي دادي هر يو د خپلو خپلو تعريفونو سره ذکر کولي شي. لومړي جاهلي تمدن او بيا ورپسي اسلامي تمدن.

جاهلي تمدن: جاهلي تمدن هغه ته ويلي شي چي قوانين ئي پخپله د بشري اندذودونو او فکري تيوريۍ په بنسټونو ولاړ وي. مادي او معنوي دواړه اړخونه ئي له خپل مزاج او د خپلي ټولني له عيني او ذهني غوښتنو سره سم جوړوي. په اغلب ډول ددغه تمدن زيربناء ماده وي او معني ته يا خو بيخي ارزښت نه ورکوي او يا ډير لږ. او په دوهم قدم کي معنويات مطرح کوي. جاهلي تمدن دري ډولونه لري: حسي تمدن، عقلي تمدن او اشراقي تمدن. چي دادي په ترتيب سره دري واړه بيانولي شي.

حسي تمدن: د تمدن ددغه ډول منونکي او پيروان يواځي پر هغه څه باور، ازعان او ايمان لري چي په بشري حواسو سره ادراک کولي شي. دغه جاهلي تمدن د تاريخ له نظره له نورو ګردو جاهلي تمدنونو څخه پخواني دي او له ګردو څخه زماني سبقت لري. دغه راز دغه تمدن په ګردو کي زيات مقبول دي ځکه چي په هره زمانه کي او د بشري نړۍ د هر قوم او ملت لپاره د تطبيق جوګه وي او د نورو په پرتله په اسانتيا سره او زيات د انساني خواهشاتو او نفساني غوښتنو تسکين کولي شي.

د حسي تمدن لپاره د عقلي تعمّق او هيڅ ډول قربانۍ او ايثار ضرورت نهٔ وي، له همدي امله عام بشري وګړي دغه تمدن زيات خوښوي او د بشري تهذيب په تاريخ کي د حسي تمدن په انډول بل هيڅ يو تمدن بيا بيا تبارز نه دي کړي او نه ئي په بشري ټولنو کي دومره زيات حاکميت تر لاسه کړي دي.

ځينې ځانګړتياوې خصوصيتونه: د حسي تمدن فطري او طبيعي خصوصيتونه چي د تمدن له نورو انواعو څخه ئي بيلوي په لنډه توګه په لاندي ډول بيانولي شي:

الف: د حسي تمدن لومړي خصوصيت دادي چي دغه تمدن خپلو پيروانو ته دا ښوونه کوي، هر هغه شي چي د حواسو په ادراک کي نهٔ رادرومي او د حواسو له چمبې څخه بهر وي هغه قبول نهٔ کړي.او په مطلق ډول انکار ورڅخه وکړي، په همدي اساس دغه تمدن د پورتني اصل پر اساس د هر هغه شي وجود چي د

انسان ظاهري حواس يې تصديق ونهٔ کړي نو لازمي نتيجه ئي داده چي د هغه شی پر وجود باندي ايمان نلري. يعني په سترګو ئي ونهٔ ويني يا ئي لمس نه کړي يا ئي وانهٔ وري او داسي نور.

او کله چي د هغه پر وجود باندي باور او ايمان ونلري نوله داسي شي او موجود څخه ويره کول او يا له هغه څخه طمعه کول، له هغه سره مينه کول، هغه ته احترام کول، له هغه څخه د صادر شويو احکامو او نواهيو پابندي کول، دايو هم ددغه تمدن ددغه اصل له مخي باطل، واهي او بي اساسه دي. نو هر هغه عالم او موجود، برابره خبره ده چي هغه له دنيوي ژوند څخه پرته بل ژوند وي يا له انسان او ليدونکو عالمونو څخه پرته بل عالم وي،چي له حسي استدلال څخه مخالف وي هغه باطل دي.

د حسي تمدن ددغه اصل بله نتيجه داوي چي همدغه ژوند لومړي او وروستي ژوند ګڼي چي له همدي امله ددغه تمدن پيروان پخپل دنيوي ژوند کي هيڅ ډول قيود نهٔ قبلوي او دا عقيده لري کله چي دغه ژوند اخري ژوندون دي او کله چي په مرګ سره پناه شي بيا نه ژوندي کيږي نو پکار ده چي پرته له کوم قيد او شرط څخه له دغه ژوند څخه ګټه واخلي. حرام او حلال، خپل او پردي ددغه تمدن د پيروانو په نزد هيڅ مفهوم نهٔ لري او کله چي دغه تمدن د پرمختګ او ترقئ پړاؤ ته رسيږي نو بيا اخلاق دده په وړاندي هيڅ ارزښت نلري او خپله نيکمرغي په بي اخلاقيء کي ګڼي. دغه تمدن د خپل دغه اصل پر اساس په لذيت او افاديت مبتني وي او بس.

ب: دويم اصل ئي دادي، له دې امله چي ددغه تمدن ګرد اعتماد او دارومدار پر حواسو باندي وي نو د خپلو پيروانو لپاره د ژوند داسي نظام تجويزوي چي سوچه حيواني نظام وي، د خپلو احکامو او ضوابطو د ټاکلو لپاره مجبور دي چي حيوان او حيوانيت ته رجوع وکړي.

ج: دريم اصل ئي د پورتنيو دوه ؤ اصولو مولود دي او هغه دا چي د پورتنيو اصولو پر اساس د حسي تمدن پيروان پر عقيده، اخلاقو، عفت او نورو معنوي صفاتو باندي مصالحو او منافعو ته ترجيح ورکوي ځکه چي زير بنائي ماده او ماديت وي او که په کومه زمانه کي ددغه حسي تمدن کوم تابع قوم د معبود موجوديت ځانته لازم هم ګڼلي وي نو دداسي معبود پر وجود باندي قايل چي د حواسو له درک څخه بهر نه وي چي له همدې کبله هغوي ځانته بتان جوړ کړل او د اصنامو مشرکانه دود ئي ايجاد کړ لکه چي په جزيرة العرب کي په قديم عهد کي د عاد قوم داسي کړي وو. هغوي سربيره پر دي باندي چي د خپل شهرت او عيش پرستيء لپاره دنګ دنګ عمارتونه جوړ کړي وو او د اباحيت ژوند ئي غوره کړي ؤ، له دي هرڅه سره سره ئي د بت پرستيء مشرکانه دود هم کاوه او په دي عقيده وو چي دوي تل په دي دنيا کي دي همدغه ددنيا ژوند ددوي لومړي او اخري ژوندون دي. لکه چي د هغوي نبي حضرت هود عليه السلام هغوي ته د هغوي د عقيدي د غندني په توګه ويلي وو: "اتبنون بکل ريع اية تعبثون* و تتخذون مصانع لعلکم تخلدون* و اذا بطشتم بطشتم جبارين* فاتقوا الله و اطيعون* و ا تقوا الذي امدکم بما تعملون* امدکم بأنعام و بنين* وجنات وعيون* إني اخاف عليکم عذاب يوم عظيم*" (سورة الشعراء ۱۲۸- ۱۳۵ اياتونو پوري)

ترجمه: آيا تاسی په هر هسك ځاي باندي عمارت او نشان بي ضرورته او بي فايدی جوړوي صرف د ساعت تيري لپاره عبث او داسي ټينګ او کروړلي محلونه او عمارتونه جوړوي چي ګواکي تاسو تل ترتله په دي دنيا کي ياست او کله چي پر چا باندي لاس لګوئ نو په جبر او تيري سره

لاس ورته غزوئ، له الله تعالي څخه وویریږئ او د الله تعالي اطاعت وکړئ. له هغه الله څخه وویریږئ چي له تاسي سره ئي د هغه څه مدد کړی دي چي تاسي ته معلوم دي. له تاسي سره ئي مدد کړي دي په څارویو او اولادونو درکولو سره. د باغونو او چینو په درکولو سره. هرومرو زه پر تاسو باندي د لويي ورځي له عذاب څخه ویریږم.

مگر هغوي په ځواب کي ورته وویل: "قالوا سوآء علینا او عظت أم لم تکن من الواعظین* إن هذا الا خلق الأولین* وما نحن بمعذبین*" (سورة الشعرا ١٣٦- ١٣٨ ایاتونه)

ترجمه: هغوي ورته وویل: که ته مونږ ته وعظ وکړې او که ئي ونهٔ کړې مونږ ته دواړه حالتونه برابر دي. نه دي دا مگر د پخوانیو خلکو عادت دي او نه یو مونږ چي عذاب به راکولي شي.

دا ئي ځکه ورته وویل چي هغوی په مغیباتو ایمان نه لاره او د حسي تمدن پیروان وو.

د حسي تمدن مادي پرمختگ:

دغه تمدن په خپلو صنعتونو سره په خپل وخت کي دنیا گلزار گرځولي وه، د غرونو ځیگر ئي څیري کړي ؤ او د اوبو نهرونه ئي ورڅخه جاري کړي وو، د کانو او ډبرو پر سینو باندي ئي د گلونو باغچي کرلي وي، لوی لوی یادگارونه ئي قایم کړي وو او دنگ دنگ عمارتونه ئي جوړ کړي وو، د بشري صنعت، ذکاوت او نوښتونو داسي نموني ئي دنیا ته وړاندي کړي وي چي پر هغو باندي د حکیمانه او عقلي تمدن گمان کولي شو. خو په حقیقت کي د حسي تمدن دغو تمدني قومونو عقل د خپلو حسي او مادي گټو لپاره په بشپړه توگه استخدام کړي ؤ.

لنډه داچي د جاهلي حسي تمدن گرد اړخونه پر محسوساتو بناء وي چي له همدي امله دغه تمدن او بت پرستي سره لازم او ملزوم وي. هر څه د خپلو نفساني غوښتنو لپاره په محسوساتو کي انگیري او د هغوي په لاربښودنه ئي پوره کوي. په دغه تمدن کي بشري فطري غوښتني مسخ کیږي، اخلاق له مینځه ځي، معنویات او عقیده هیڅ ارزښت نهٔ لري چي مثالونه ئي د لوط د قوم، مزدکیت او کمونیزم وړاندي کولي شي دغه راز د شعیب علیه السلام قوم پخواني رومي، یوناني، عراقي او ایراني قدیم ملتونو گردو همدغه حسي تمدن لارهٔ چي اوس ئي هم لرغوني اثار موندلي شي او موجود دي.

عقلي تمدن:

د جاهلي تمدن دویم ډول عقلي تمدن دي او همدغه تمدن ته علمي تمدن ویلي شي او له علم څخه مراد فسلفه ده. دغه تمدن او دده پیروانو ته په اوسني اصطلاح کي سیکولریزم او "علمانیت" ویل کیږي. ناسیونالیزم او فاشیزم هم ددغه تمدن څانگي دي.

ددغه تمدن اساس او بنسټ عقل دي او د ژوند دود ټول اړخونه ئي پر عقل باندي ولاړ دي. برابره خبره ده که عقیدوي دي که اقتصادي، فردي دي که اجتماعي او داسي نور ... او کوم امور چي د عقل پر معیار سم نه وي او له عقل څخه خلاف وي، ددغه تمدن پیروانو ته د قبول وړ نه وي. که څه هم هغه د کایناتو د خالق د وجود، پس له مرگه بیا ژوندی کیدل، د وحي نزول، حلال او حرام او داسي نور وي.

ددغه تمدن پیروان له شریعتونو څخه صرف هغه قوانین قبلوي چي له عقل سره سمون وخوري. او عقل حکم پري وکړي.

لنډه داچي ددغه تمدن معبود او اله عقل دي چي له همدی امله د فروید او ماکیاولي، نهرو او گاندي په څیر شخصیتونه د اباحیت، مجسمه سازۍ، سود خورۍ، قوم پرستي او بت پرستي په رنځونو اخته شوي دي. خو دغو لارو چارو ته یواځي مونږ رنځونه وایو ددوي په نزد خورا مقدس دي ځکه چي ددوئ عقلونه د هغو د غوره کولو حکم ورته کوي.

اشراقي تمدن:

اشراقي تمدن د

جاهلي تمدنونو دریم ډول دي او د تمدن دغه ډول په هر اړخیزه توګه د حسي او عقلي تمدنونو په خلاف دي. په اشراقي تمدن کي مادیات او د دنیوي ژوند وسایل، اجتماعي اړیکي او داسي نور نه یواځي دا چي ارزښت نهٔ لري، بلکه په دغه تمدن کي پر دغو اشیاؤ اتکاء کول له خپلو اصولو څخه انحراف او بغاوت دي.

په اشراقي تمدن کي روح او روحانیت ته د الوهیت درجه ورکړای شوي ده. ددغه تمدن پیروان دا عقیده لري چي د انسان جسم یو قفس دي چي په ده کي انساني روح بندي کړای شوي دي، چي له هر ډول پرمختګ او ودي میندلو څخه ئي غورځولي دي او تر هغي پوري روح خپل اصلي مرکز او د حقیقت پړاؤ ته نهٔ رسیږي چئ یا خو بیخي دغه جسمي قفس مات نه کړای شي او یا ئي ستني دومره کمزوري نه کړای شي چي د روح د مخ نیوي ځواک پکي ختم شي او روح چي هر کله وغواړي په آزادانه توګه د خپلي جونګړي او هستوګنځي پلو ته پرواز وکړای شي.

ددغه تمدن پیروانو په مطلق ډول د مادیت په خلاف جنګ پیل کړ او هغه داسي چي په خپلو ځانونو باندي ئي هر ډول هوساینه، سوکالي او آرامتیا تحریم کړل. د ریاضت او ربړونو ګاللو ډول ډولونه ئي په کار واچول. د مثال په ډول ټول کال روژه نیول، ټول کال په یوه پښه ودریدل، د تعمیرونو پر ځاي په سمڅو کي اوسیدل، ددوړي پر ځاي وابنهٔ خوړل، د تارین لباس پرځاي د څارویو بد بویه ببر پوستکي اغوستل، ټول کال غسل نه کول، د ستر لپاره دخپل بدن ویښتان دومره اوږدول چه ټول جسم پکي پټیدهٔ، دځناورو په څیر څلور بوله تلل راتلل کول او داسي نور هغه تکالیف جسم ته ورکول چه پری کمزوري کیږي.

اشراقي تمدن دري دورونه تیر کړیدي. په لومړي دور کي ددغه تمدن په منځ ته راتګ سره ددغه تمدن په قبلونکو امتونو کي د حسي او عقلي تمدنونو آثار په بشپړه توګه ختم شول. په دویم دور کي هم دمادیاتو مطلق تحریم په خپل حال باقي پاتي ؤ، ځکه چه ددغه تمدن مخکښانو خپلو قومونو ته ویل :

داشراق او ریاضت اصلي موخه او نهائي هدف مرګ تر لاسه کول دي او ددي موخي د تر لاسه کولو لپاره هر ډول لذت او سوکالي تحریمول ضروري دي، ځکه چي د انسان لپاره له ګردو څخه لوي مصیبت لذت او مسرت دي. د لذت له عمله له جسم سره د روح اتصال ادامه پیداکوي او د یزدانیت عنصر ئي کمزوري کیږي. انسان د لذت په توبنه د روح ګرد روحاني او رهباني هدایات او لار ښودني پریږدي، په جسماني لارښودنو او هدایاتو عمل کوي چه پدي توګه جسم او روح دواړه په مادي زولنو کي بندي کیږي او خلاصون ور څخه تر لاسه کولي نهٔ شي.

په دریم دور کي مسیحیت او هندو-ایزم هم داشراقي تمدن تر اغیزي لاندي راغلل او دغو دواړو امتونو هم دومره زیات افراط وکړ چه له ښځو سره وادهٔ، محبت او مینه کول ئي هم تحریم کړل، ښځه د نارینه لپاره د ګناهونو او مصیبتونو ستر عامل دي، ان تر دي چي ښځه ئي د انسانیت له چمبي څخه بهر وګڼله او دا اعلان ئي وکړ چه ښځه د انسان نهٔ بلکي د شیطان له نسل څخه ده.

مګر په دوي کي دقسطنطین او اشوک په څیر شخصیتو نه پیدا شول چه هم پاچاهان وو او هم داشراقي تمدن پیروان وو. هغوي په آواخرو ددریمي دوري کي زیار ویوست چه اشراقي تمدن له حسي او عقلي تمدنونو سره تر یو حده پوري او په ځیني اړخونو کي امتزاج راولي څو د ځمکي د عمران پروسه بیخي محوه نه شي.

(نور بیا)

ياسر عرفات ته د امن دخبرو په ځواب کې مرګ، وينې او فريادونه د تحفې په ډول ورکړې شول.

په ابراهيمي جومات د يو اسرائيلي پوځي يرغل.

د روژې د پيشمنى نه وروسته د سحر د لمانځه لپاره جومات ته دالله تعالى دعبادت لپاره په راغلو مسلمانانو باندې د يو تن مست جنوني او قصي القلب يهودي له خوا دګوليو باران شروع شو او (٨٢) مسلمانان ئې پداسې حال کې شهيدان کړل چې د الله تعالى حضورته سر په سجود وو.

إنالله وإنا اليه راجعون.

هيڅاته دا موقع او وخت ميسر نه شو چې ځان يو محفوظ ځاى ته ورسوي، ځينو خلکو کوشش کاوه چې ځان د ګوليو له مخې نه بچ کړي، خو يو په بل راغورځيدل او ګولۍ پرې لړيدلې، بس يو خوا د ټوپکو ډزې وې او بل خوا د مظلومو او تش لاسو مسلمانانو د الله اکبر نارې.

تقريباً لس پنځلس دقيقې دغه کاروائي روانه وه او يهودي قاتل څو څو ځل د خپل ټوپك شاجور بدل کړ. او ډزې ئې کولې، تر هغه چې (٨٢) کسان ئې شهيدان او له (٣٠٠) نه زيات کسان ئې ټپيان کړل او په دغه ډول ئې ياسر عرفات او دهغه ملګرو ته د امن دخبرو اترو په ځواب کې مرګ، وينې او فريادونه د تحفې په ډول وړاندې کړل.

دغه واقعه د فلسطين په نيول شوې سيمه د ويسټ بنك د يو ښار الخليل (هيبران) په ابراهيمي جامع جومات کې پېښه شوه دا جومات د فلسطين له مسجد اقصیٰ نه وروسته دويم لوئی مقدس جومات شميرل کيږي. دغه جومات چې د حضرت ابراهيم عليه السلام د روضې په خوا کې آباد او تعمير شوى دى نو ځکه دمسلمانانو، عيسايانو او يهوديانو په وړاندې ډير مقدس ځاى ګڼل کيږي.

د جمعې د سحر په وخت چې دا واقعه پيښه شوه نو پدغه وخت کې تقريباً (٨٠٠) مسلمانانو د سحر لمونځ ادا کولو او د جومات شاوخوا اسرائيلي پوځيان هم موجود ووچې جومات ته د ورتلونکو مسلمانانو څارنه به ئې کوله اومسلمانانو ته به ئې جومات ته د ورتللو اجازت ورکولو. د حيرانتيا وړ خبره خو داده چې د جومات شاوخوا د مسلح اسرائيلي پوځيانو د پوره او امنيتي تدابيرو سره سره څنګه يو تن وکولى شول چې جومات ته ورداخل شي، لس پنځلس دقيقې په لمونځ ګذارو باندې ډزې وکړي او په بې غمه زړه او پوره حوصله ئې څو ځله خپل د ټوپك (مشين ګڼ) شاجوورونه تش کړي او بدل کړي، ليکن يو اسرائيلي پوځي هم نه راوړاندې کيږي چې د حملې کوونکي يا حمله کوونکو مخه ونيسي او آن ترديږ چې د اتوسوو کسانو له جملې څخه تقريباً څلورسوه کسان وويشتل شول. د يو تن عيني شاهد وينا ده چې داسې معلوميدله چې حمله کوونکي غوښتل چې په جومات

کي موجود ټول کسان یو یو ختم کړي.

دغه واقعه د کال ۱۹٦۷ نه راپدیخوا د فلسطینیانو خلاف د یهودو د بربریت او وحشت د ټولو نه لویه فاجعه شمیرل کیږي. ددغه واقعي په باب اګر چي د اسرائیلو حکومت او د هغه اعلي سرپرست (امریکا) خپل خفګان او تأسف ښکاره کړي دي او فلسطینیانو ته ئي د صبر او زغم تلقین کړي دي خو له بلي خوا عربي نړۍ او نور اسلامي هیوادونه په دي شك كي غورځیدلي دي چي د الخلیل د جومات واقعه یوه تصادفي واقعه نهٔ بلکه د یوي لوي جوړي شوي منصوبي یوه حصه وه چي عملي شوه، اول خو دا چي د اسرائیلو نه د خیر طمع عبث ده، دوهم دا چي د جومات شاوخوا د اسرائیلي پوځیانو د سخت چیکینګ باوجود څنګه یو تن کولي شي چي وسله په لاس جومات ته ورننوځي او په لمونځ ګذارو باندي پنځلس دقیقي عملیات جاري وساتي، دا ددي خبري ثبوت دي چي اسرائیلي پوځیان هم په دي عملیاتو کي پوره پوره ملوث دي، او د اسرائیلي حکومت د ملوث کیدو دریم ثبوت د واقعي د عیني شاهدانو وینا ده چي د اسرائیلو حکومت دغه واقعه د یو تن حواس بایللي او لیوني شخص عمل بللي دي او غواړي چي ددي واقعي اهمیت کم کړي، خو له بلي خوا په جومات کي موجودو کسانو د شهادتونو نه معلومیږي چي دغه عمل د یو فرد یا یو تن عمل نه ؤ.

د الخلیل د جومات امام ابراهیم عابدین وائي چي د سحر د پنځو بجو نه جومات ته د لمونځ ګذارو راتګ شروع شو، د جومات شاوخوا ټول اسرائیلي پوځیان موجود وؤ او د فلسطینیانو پیژندګلوي به ئي کوله او تر پیژندګلوۍ وروسته به ئي جومات ته د داخلیدو اجازه ورکوله.

د لمونځ په اولني رکعت کي ډزي شروع شوي، هغه وویل: ډزي د مختلفو خواؤ نه کیدلي. د جومات امام دغه واقعه د اسرائیلو له خوا د جوړي شوي منصوبي یوه برخه وګڼله، ځکه چي د جومات شاوخوا د نورو یهودي کورنیو ځاي په ځاي کیدل بي مقصده نهٔ وو. هغه د اسرائیلو په پوځیانو الزام ولګو لو چي هغوي د واقعي نه ډیر وروسته مداخله وکړه او د ټپي شوو کسانو په وړلو او د طبي امداد په رسولو کي به ئي سستي کوله او د ډیري ویني د ضایع کیدو له وجي هم ډیرو کسانو خپل ژوند له لاسه ورکړ، اکثره کسان په سر او سینه لګیدلي وو. یو تن بل عیني شاهد عزیزالهاشمي چي عمر ئي تقریباً څلویښت کاله دي وائي، هغه وخت چي لمونځ ګذار رکوع ته ښکته کیدل څلورو پنځو کسانو په هغوي باندي فائرنګ شروع کړ خو خبر نهٔ یم چي دغه کسان په څه ډول په تیښته بریالي شول.

یو تن بل عیني شاهد عیسي الرجابي چي عمر ئي تقریباً دوه څلویښت کاله دي وائي چي ما ځیني کسان ولیدل چي یو حمله کوونکي شخص ته ئي کارتوس رارسول. یو تن بل محمد سلیمان وویل چي حمله کوونکو دا کوشش کاؤه چي څومره زیات وکولي شي چي زیات کسان باید مړهٔ کړي، محمد سلیمان وائي چي ما اسرائیلي عسکرو ته آواز وکړ چي راشئ زمونږ امداد وکړئ او دغه کسان ونیسئ خو دغه عسکر وتښتیدل او تر هغه وخته ئي مداخلت ونکړ تر څو چي ټول کار پوره نهٔ شو.

څه وخت چي د ابراهیمي جومات واقعه نورو سیمو ته ورسیده، فلسطیني ځوانان په جوش کي

راغلل او په لکونو فلسطنيان د مسجد اقصیٰ څنګ ته د احتجاج دپاره راټول شول، په هر ځاي کي په زرګونو فلسطنيان راجمع شول د اسرائيلي پوځيانو پر خلاف ئي ډبري وورولي او اسرائيلي پوځيانو ئي په مقابل کي اوښکي بيونکي ګيس او د ربړ ګولیٔ واري کړي چه په نتيجه کي ئي په مختلفو ځايونو کي دولس نور فلسطيني ځوانان شهيدان او ډير نور ټپيان شول.

له دغي واقعي نه وروسته د اسرائيلو حکومت د «الخليل» په ښار کي په ګرځيدو را ګرځيدو بنديز ولګولو او هيڅ څوک به ئي نهٔ پريښودل چه جومات ته ور داخل شي، د کرفيو په وجه د شهيدانو او ټپي شوو کسانو ورثا له سختو مشکلاتو سره مخ شول، د ښار د روغتونونو مريضانو خپل بسترونه د دغي پيښي ټپيانو ته خالي کړل ليکن د هغوي شمير دومره زيات ؤ چه د دي باوجود ټپيان د روغتون په برنډو او فرشونو باندي پراتهٔ وو. له روغتون نه بهر په زرګونو کسان راجمع شوي وو او هر چا غوښتل چه مړي او زخميان وګوري څو خپل خپلوان پکي معلوم کړي.

د اطلاعاتو مطابق په ټول فلسطين کي مظاهرو او هنګامو شدت موندلي ؤ او اسرائيلي پوځيانو له دي پيښي نه دوه ورځي وروسته دوه تنه نور فلسطينيان هغه وخت شهيدان کړل چه دابراهيمي جومات په خوا کي ئي احتجاج کولو.

د يهوديانو له اسلام سره دښمني څه نوی خبره نده، د نبي کريم صلي الله عليه وسلم له وخت نه نيولي تر ننه پوري چه کله هم يهوديانو ته موقع په لاس ورغلي هغوي د مسلمانانو په خلاف له هيڅ قسم سازش نه ډډه نده کړي او هميشه ئي لاسونه د مسلمانانو په وينو سره کړي دي. د قرآنکريم په سورة المائده کي د يهودو په باب په ښکاره الفاظو کي ارشاد فرمائيلي دي: اي د ايمان خاوندانو! مه نيسئ يهود او نصاریٰ خپل دوستان، ځيني هغوي دوستان د يو بل دي او چا چه د دوي سره دوستي وکړه هغوي د دوي (يهودو او نصاریٰ) له جملي څخه دي.

خو نن هم په اسلامي نړۍ کي داسي مسلمانان شته چه د هغوي موقف دا دي چه بايد د اسرائيلو وجود او حقيقت په رسميت وپيژني، خو د دغو خوش فهمو مسلمانانو يقين هله خاص شو چه کله د فروریٔ د مياشتي په ۲۵نيټه په ابراهيمي جومات کي د اسرائيلو د حکومت په سازش د څلورسوو مسلمانانو ويني تويي شوي.

د ابراهيمي جومات د دي پيښي د اصلي هيرو په هکله ويل کيږي چه د ده نوم "برج ګولډ ستيائن" دي، لس کاله وړاندي ئي له امريکي نه نقل مکاني کړي او د فلسطين په نيول شوي سيمه کي د يهودو په يو کلي کي ډاکټر ټاکلي شوي او له دي نه علاوه هغه د اسرائيلو په پوځ کي د کپټن وظيفه هم لري. په کال ۱۹۸۰ ميلادي کي چه اسرائيلو په لبنان حمله وکړه هغه په يو روغتون کي وظيفه درلوده اوْ د مسلمانانو د طبي امداد نه به ئي هميشه انکار کولو. "ګولډ ستيائن" د تحصيل په دوران کي د اسرائيلو د دهشت ګرد تنظيم يو اهم رکن ؤ او د فلسطين د مسلمانانو د ختمولو لپاره ئي خصوصي تربيت او زده کړه ورکوله، هغه د اسرائيلو «کيچ» تنظيم کي هم شموليت درلود، د دغه تنظيم کارکونکی مايکل ګزوفوسکی واي چه ګولډ د يهوديت سره ډيره مينه لري او د يهودو دښمنانو ته ډير په نفرت ګوري.

لوی څارنوال ضمن مصاحبه باخبرنگار مجله دعوت:

جهاد خاتمه یافته جنگ و خونریزی نا مشروع و خلاف شریعت اسلامی است

جماعت الدعوت در حق مردم افغانستان فعالیت های مثمر و مفید انجام داده است.

به سلسله مصاحبه هـا بـا مسولیـن تـنظیمی ودولتی پیرامون وضـع سیـاسی و اجتماعی کشورخبرنگار مجله دعـوت در کابل بـا محـترم څارنپوه مولوی محمد قاسم لوی څارونوال دولت اسلامی افغانستـان مصـاحبه انجام داده است کـه در سطور ذیل تقدیم خواننده گان محترم میگردد.

سوال:- بفرمائید و نظر مشخص تان راپیرامون صورت حال سیاسی و نظامی ابراز نمائید؟

جواب:- گرچه در وطن عزیز مان دولت اسلامی تحت رهبری محترم پروفیسور برهان الدین ربانی استقرار یافته و حکومت اسلامی نیز چندی قبل تاسیس ولی همچو تشکیلات به منظور پایداری وثبات سیاسی کافی نیست بلکه ثبات سیاسی به امنیت سرتاسری و بهبود وضع اقتصادی کشور ارتباط میگیرد بناء تا زمانیکه امنیت سرتاسری در کشور تامین نگردد جنگهای تنظیمی و مداخلات خارجی ها در امور داخلی کشور ما قطع نشود، شهرره ها بروی ترافیك باز وبدون خوف و خطر رفت وآمد و انتقالات صورت نگیرد، تولیدات و صادرات کشور رشد و توسعه نیابد و عاید ملی افزایش نکند وبلآخره حکومت مردمی مورد قبول عامه ایجاد و تاسیس نگردد نمیتواند معضلات سیاسی کنونی داخلی کشور عزیز را مرفوع نمود و ثبات سیاسی دایمی رابرقرار ساخت.

سوال:- طوریکه دیده میشود در تگاب، سروبی و کابل جنگ ها بین دو تنظیم جریان دارد شما این جنگ ها را از نظر اسلام و معاشره اجتماعی چگونه بررسی مینمائید؟

جواب:- با پیروزی جهاد مردم افغانستان و استقرار دولت اسلامی در کـشـور عـزیـز مـان اصلا جـنـگ وخونریزی بهر شکلی که بین تنظیمها صورت گـیـرد نـا مـشـروع و خلاف

بسم الله الرحمن الرحيم

قل هذه سبيلي ادعو إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا من المشركين
سورة يوسف (۱۰۸)

دعوت

د توحید او جهاد مجله

دامتیاز خاوند: دافغانستان جماعة الدعوة الی القرآن والسنة
مؤسس: شهیدشیخ جمیل الرحمن (رحمه الله)
سرپرست: الشیخ سمیع الله
خپرونکی اداره: ددعوت او ارشاد ریاست

شپږم کال پرله پسې ګڼه (۳۳) ۱٤۱٤ هـ ق د رمضان المبارك میاشت (۱۱/۱۳۷۲ هـ ش) د کب میاشت

دهیئت تحریر تر نظارت لاندی

ددی ګڼی مطالب

((وحدت))
Shah (Vahdat)
P. O.

(عنوان)

* جنګ د څه دپاره وو او څه وشول (سرمقاله) ۲
* کابل کتهواله شو ۵
* رمضان المبارك یا فیوضات ۸
* تمدن او د تمدن بولونه ۱۲
* یاسر عرفات ته د آمن د خبرو ۱۶
* مصاحبه یا لوی څارنوال ۱۹
* د لوی څارنوال له مرستیال سره مرکه ۲۱
* بی اسری افغان (شعر) ۲۳
* فریاد (شعر) ۲٤
* د جماعة له نماینده سره مرکه ۲۵
* ددین مفهوم ۲۷
* د تنظیم طلبه سلفیه دعوتی او تبلیغی پروګرام ۳۱
* بحث معلوماتی دربارهء مسلمانهای کرد ۳۶
* په صومالیا کی څه تیریږی ۳۸
* د نبوی ملغلرو امیل ٤۲
* دلیکونو بهیر ٤۵

په پاکستان کی د ګهون بیه:
میاشتنی: ۱۰ کلداری
کلنی: ۱۰۰ کلداری

په نورو بهرنیو هیوادونوکی د ګهون بیه:
میاشتنی: ۲ امریکائی ډالر
کلنی: ۱۰ امریکائی ډالر

په داخل او په پاکستان کی زمونږ نماینده ګان

په داخل کی: لعل محمد «افسوس»
اسلام آباد: عفیف احمد
پیښور: غنی الله «مسلم»
لاهور: حماد شاکر
کراچی: چوهدری ظهور احمد
کوټه: عرفان منګل
مظفر آباد: بشیر قریشی

په نورو بهرنیو هیوادونوکی زمونږ نماینده ګان

سعودی عرب: فیضان الله
امریکا: عبدالرحمن احمد
بریطانیا: منور علی
جرمنی: وائی - ایم حمیم
هالیند: عماد الدین بکری اسماعیل

کمپوزر: عطاء الله "الفت"

مکاتباتی پته: دعوت مجله - پوست بکس نمبر ٦۱٤ پشاور پاکستان
بانکی حساب: جماعة الدعوة الی القرآن والسنة - اکاونت نمبر ۷-٦۳-۱۰ - نیشنل بینك - صدر روډ - پشاور.

شریعت اسلامی است چه فعلا جهاد خاتمه یافته و هرگونه برخورد مسلحانه بین تنظیم ها ویا برضد قوای مسلح دولت اسلامی افغانستان صورت گیرد مجاز نیست.

جنگهای تگاب، سروبی و کابل اصلا بنظر من جنبهء جاه طلبی، توسعه طلبی و تفوق طلبی دارد که با خواست های مردم افغانستان سازگاز نبوده و مطابقت ندارد که نتیجه همچو جنگها جز خرابی وویرانی کشور، رنج و عذاب مردم ستمدیده و بلاکشیده مان چیز دیگر نیست و مرتکبین آن مورد تنفرو انزجار فرد فرد هموطن ما قرار گرفته ومی گیرد.

سوال:- درین اوآخر بعضی رهبران تنظیمها از تشکیل شورای عالی و انتخابات عمومی سخن میزنند شما بحیث رئیس کمیسون انتخابات کارهای کمیسون به کجا انجامیده است؟

جواب:- کمیسیون انتخابات که شامل نمایندگان کلیه تنظیم ها میباشد باساس فیصله جلال آباد شروع بکار نموده ازآغاز کار خود با کلیه رهبران مذاکرات و مفاهمه های در مورد تدویرو نحوه طرز انتخابات بدلیل اینکه قدرت اجرائیوی نداشته وندارد نتوانست تصمیم قاطع و نهائی اتخاذ کند و یا کار کمیسیون رابه انجام رساند همانا کمیسیون انتخابات تقاضا نموده تا شورای عالی رهبران دایر گردد تابه منظور رفع مشکل وکار کمیسیون تجویز لازم اتخاذ کنند و یا به کمیسیون انتخابات صلاحیت دهند تا متکی به آن کمیسیون تصمیم نهائی لازم اتخاذ کند.

امیدوارم با دایر شدن شورای رهبران جهادی موضوع حل گردد.

سوال:- در دوران جهاد نقش تنظیم جماعت الدعوت الی القرآن والسنت به طور اخص کردار شیخ جمیل الرحمن را چگونه یافتید؟

جواب:- جماعت الدعوت درحق مردم افغانستان فعالیت های مثمرو مفید را انجام داده که قابل ستایش و قدر است، شخصیت عالی و جهادی جناب مولوی صاحب شیخ جمیل الرحمن که در طول جهاد افغانستان در راه آزادی وطن و درمورد اتحاد و اتفاق انجام داده قابل قدر و قابل هرگونه تمجید است حتی در راه جهاد از طرف یك دسته مربوط و وابسته به دولت ملحد وقت کابل به شهادت رسیده است روح اش شاد باشد.

در نظر من یگانه را هیکه مردم مسلمان افغانستان از این حالت خارج شوند جمع شدن رهبران جهادی است که ایشان ازوی ایمان بادر نظرداشت جهاد چهارده ساله خود ها یك تصمیم قطعی راگرفت که هر کدام از جانب دیگر قضیه ملامت و یا مسئول باشد آنرا مسئول قرار داده توصیه نمایند در غیرآن در مقابل شان ایستاد شده آنرا در انزوا قرار دهند یعنی خود راطور یکه فعلا است بی تفاوت قرار ندهند و بقسم ناظر و یا سیل بین از دور تماشه نکند.

در قدم دوم تدویر یك شورای بزرگ اسلامی در حصه زعامت آینده مملکت تصمیم اتخاذ نمایند.

د افغانستان د اسلامي دولت دلوی څارنوال له مرستيال ښاغلی عبدالرزاق «مصمم» سره مرکه

داسلام د ښمنان اوشیطانان نهٔ غواړی په افغانستان کی اسلامی حکومت ټینگ شی.
داچی په اوسنی سیاسی صورت حال کی ولی دیوی ورځی نه بلی ورځی ته د دښمنۍ اور زیاتیږی او ولی دمجاهدینو تر مینځ جنگونه اواختلافونه شدت پیداکوی. په کابل کی د دعوت دمجلی خبریال د افغانستان د اسلامی دولت دلوی څارنوال دلوړی مرستیال ښاغلی سیدعبدلرزاق «مصمم» سره مرکه کړی چی په لاندی کرښوکی وړاندی کیږی.

په کابل کی د دعوت مجلی خبریال

پوښتنه:- ستاسو له نظره د افغانستان موجوده سیاسی صورت حال څنگه دی او څنگه کیدی شی د اسلامی نظام دخصوصیاتو سره سم ثبات او استقرار رامنځ ته شی؟

ځواب:- دشکر او ویاړ ځای دی چی دمجاهدینو څوارلس کاله سپیڅلي جهاد مثبته نتیجه ورکړه او د یونیم ملیون شهیدانو په بیه د لومړی ځل دپاره د افغانستان په دارالحکومت کابل کی د اسلامی حکومت د بری او فتحی جنده ورپول شوه خو ددی سره جوخت کورنی او بهرنی دښمنان چی په دی پوه شول چی که دلته اسلامی حکومت ټینگ شی نو ددی نظام د خصوصیاتو سره سم چی نه دشرق پروا لری اونه د غرب، د اسلام ددښمنانو چی لوی طاقتونه هم پکی شامل دی، ددی حکومت د استحکام نه د خطر احساس وکړ او په شکل د اشکالو ئی د شیطانت د لاری د جهادیانو تر مینځ د اختلاف داسی تخم وکاره چی علاج ئی گران شوی او سیاسی صورت حال ئی ویجاړ کړی دی.

اوس اکثره ستر قدرتونه او ټول دښمنان په دی لټه کی دی چی دلته د اسلامی حکومت د جوړولو خند شی او تر یوهٔ حده په دی پلان او منسوبه کی کامیاب دی، دا وخت جنگونه روان دی، مهاجرتونه دوام لری، یو پربل باندی د اعتماد روحیه وجود نلری، د وطن د جوړولو او د اسلامی نظام د استحکام په ځای جاه طلبی او د کرسۍ په سر مبارزه د یوی ورځی نه بلی ته توندیږی.

پوښتنه:- د تگاب، سروبی او د کابل اوسنی جنگونو ته په کومه سترگه گوری؟ او ددی جنگونو انگیزه څه شی دی او د جهادی رهبرانو اختلافات به څه وخت ختم شی؟

ځواب:- لکه چی مخکی می هم وویل کله چی دولت د اسلامی کیدو او د نظام د جوړیدو په طرف گامونه اخستل همدغه دښمنان وو چی جنگونو او اختلافونو ته ئی لمن ووهله او تیری اتلس میاشتنی ټولی په جنگ کی تیری شوی، ډیر بی گناه انسانان پکی خاورو ته لاړل او ډیر خلک پکی زیانمن شول د تگاب، سروبی او د کابل اوسنی جنگونه هم د همدی جنگونو

سلسله او پیلامه وه چې مجاهدین پکې یو دبل د وژلو لپاره په کمینونو کې د توپونو شاته ناست دي جنګ ډیر بدافت او غټ مصیبت دی او انګیزه ئې بیا هم ځان غوښتنه او اقتدار پسندي ده.

د مجاهدینو د رهبرانو تر مینځ هیڅ اختلاف نشته دی بلکه یوازې د حزب اسلامي مشر حکمتیار صاحب دی چې سیاسي حالات ئې جنجالي کړي دي او په دې وسیله ئې د جنګونو او دحکمتیار صاحب په دې کاروائی سره نه یوازې د صدراعظم په حیث دملت په وړاندې د اعتراض سره مخ شوی دی بلکه د تنظیم پخوانی هویت ته ئې هم صدمه ورسوله .

پوښتنه:- اساسي موقت اصول چې دټاکلی کمیسیون له خوائی مسوده تیاره شوې وه او د توشیح لپاره جمهور ریس ته وړاندې شوې وه، په کوم پړاؤکې ده اودنه توشیح کولو علت ئې څه دی؟

ځواب:- اساسي موقت اصولو چه دځو ورځو په اوږدوکې وړاندې کمسیون کار وکړ او توشیح ته چمتو کړې شوی، ددې وجهې نه توشیح نکړې شو چه یو لږ شه نیمګړتیا وې ئې درلودې اوځینې جنجالونه ترې جوړیدل او هغه دا وه چې داهل تشیع او دښځو د مطالبو په سر پکې اختلافاتو ظهور وکړ، اوس دغه مسوده تجدید نظر شوې ده ډیره زربه عامه رایو دپاره په جرایدو او ورځپاڼو کې خپره کړې شي او دعمومي نظر دغوښتلو او انعکاساتو د معلومولو نه وروسته به توشیح اوپه چلند کې به واچول شي.

پوښتنه:- په داسې حال کې چې اساسي موقت اصول لاتهٔ دي توشیح شوي داپه دې معنی نهٔ دی چې مونږ په لاقانونیت کې ژوند کوو؟

ځواب:- نه خیر لکه څنګه چې په اکثره اسلامي هیوادونوکې دنظام دچلولو ستر رهنما اوقانون قرآن او احادیث دي، مونږ هم چې اسلامي حکومت مو برې ته رسولی دی دقرآن او حدیث په رڼا کې خپلې چارې سمبالوو، څکه داجتماعي ژوندانه په ډګرکې به داسې مسئله نه وي چې دنظام دسمبالښت دپاره ئې په اسلامي ارشاداتو کې احکام نه وي بیان شوي.

د بله طرفه د پخوانی نظام ټول قوانین غیر اسلامي نهٔ دي، د قانون اکثره هغه مواد او احکام چې د اسلامي دولت د روحي اونبض سره منافات نلري په چلند کې دي او په حقوقي ارګانونو کې ئې رعایت کیږي.

پوښتنه:- د جماعت الدعوت الی القرآن والسنت تنظیم چې د مرحوم شیخ جمیل الرحمن رحمه الله له خوا تأسیس شوی دی، تاسو ددې تنظیم د مؤسس فعل و انفعالات څنګه بولئ؟

ځواب:- مرحوم شیخ جمیل الرحمن نهٔ یوازې د یو ستر او متبحر عالم په حیث د قرآن او سنت د حاکمیت دپاره د مبارزې جنډه پورته کړې وه او دیوه جهادي تنظیم په ذریعه ئې د روس د سوپر طاقت سره ډغرې وهلې دي، بلکې په سیاسي میدان کې هم یو وتلې شخصیت ګڼل کیږي، د جماعت الدعوت دی داعي وکولی شول د خرافاتو سره په مبارزه کې هم ښه کردار ادا کړي، اوس چه دغه تنظیم د شیخ سمیع الله په مشرۍد اسلامي دولت سره د پروګرامونو په عملي کولو کې ملاتړ کوي ورسره جوخت ددیني ارشاداتو د بیانولو سلسله ئې هم د پخوا په شان جاري ده او دا داسې معنی لري چې دې تنظیم ددین او سیاست په کار کې خپل ټول اثر رسوخ وقف کړې دی.

بې اسرې افغان

لعل محمد افسوس

دا کـوم تنـدر راپریوتی، دا رالـوتلی کـوم طـوفـان دی
چـی د ژوند څـه قدر نشته، دلته مرگ څومـره ارزان دی

د خنـدا پـه ځـای ژړاده، خـوشـحالي خفـگان نیولې
څه احساس ورسـره نـشته، دا نـو څـرنگه انسـان دی

چی کفن هـم په ځـان نهٔ کـړي، هـم یـی قبر معلـوم نشي
دا دچا د زړهٔ ټکـړې دي، چـې یـې حـال په دغه شـان دی

کور یې نشته گور یې نشته، نهٔ لباس او نهٔ خوراك یې
د پردي وطن سوالگر دی، پخپل ژوند باندې حیران دی

څه لحاظ یې معلـوم نهٔ دی، خو له څیلمـې اور کـی سوزي
کـه ماشـوم دی او که ښځـه،که بـودا دی او کـه ځـوان دی

هیڅ د ژوند اسره یې نشته، د خلاصون لارې پرې بندې
چاپیریال ورته تنور دی، ځمکـه کلکه پاس اسمـان دی

خپل یی نهٔ پریږدي په کور کې، بل یې نه پریږدي کوڅه کې
اخر کومې خواته لاړ شـي...؟ چارچـاپـیر ورته زنـدان دی

نو لــه چانـه گیـله وکړم، چاتــه وژاړم فریـاد کـړم!
چی مې خپل پخپله وژني، کوم مې جرم او نقصان دی

د مــظلـوم افغـان قسمته، لا تـرڅـو به تـهٔ ویـدهٔ یـــې!
ستا خوب نهٔ دی بـس ماتـم دی، جهــنم دی او نیـران دی

ای "افسوسه" دا دظلـم، منزلـونه دې رب لنـــډ کړي
لاروی د نیمـو شپـو دې، پروت پــه خوشې بیابان دی

فـــرياد

غلام حضرت

نـن زمـا وطـن ورانيــزي ځــكه ژاړم
د مظلــوم حـق پيماليــږي ځــكه ژاړم

محبت او ورورولــي پــه چــا كــې نشته
د ورور سر په ورور غــوځيږي ځـكه ژاړم

د چا آب او په حياء څوك نظر نهٔ كړي
د هر چـــا وينــې تويــږي ځــكه ژاړم

نهٔ مې دوست او نهٔ دښمن پكې معلوم شو
دا څه وخت دى چــى تيــريږي ځـــكه ژاړم

په وطن كې مې د سرو وينو باران دى
غريبان هر خـــوا قتليږي ځــــكه ژاړم

د يتيم فــرياد او چغې دي هـــر خواته
دا ځگيروي مې نه هيريږي ځـــكه ژاړم

د نفاق سـيلاب دى هر يو مسلم وړى
په پــيسو باندى خرڅيږي ځـكه ژاړم

ای "حضرته" حقيقت هم كه څوك وائي
نن پرې خلك خفه كيــږي ځــــكه ژاړم

په جلال آباد کې د «جماعة الدعوة» له نماینده ښاغلي مولوي محمد شریف سره مرکه

دعالمانو،جهادي قوماندانانو او د نظر د خاوندانو سره د مرکو په لړ کی په کابل کی ددعوت د مجلی خبریال په جلال آباد کی دجماعة الدعوت الی القرآن والسنت د تنظیم دنماینده محترم مولوی محمد شریف «صوفی زاده» سره ددی نمایندګۍ د اهدافو او ددعوت په کار کی د همکارۍ او د موجوده سیاسی صورت حال په حقله یوه لنډه مرکه کړی ده چه په لاندی متن سره محترمو لوستونکو ته وړاندی کیږی.

په کابل کی د دعوت مجلی خبریال

پوښتنه:- په جلال آباد کی د جماعت الدعوت نمایندګی څه وخت او د کومو اهدافو د تحقق دپاره جوړه شوی ده؟

ځواب:- د ننګرهار د ولایت په مرکز د جلال آباد په ښار کی د جماعت الدعوت نمایندګی هغه وخت جوړه شوه کله چه مجاهدین فاتح د جلال آباد ښار ته راننوتل او د اسلامی حکومت بیرغ د ولایت په مقر کی ورپورته شو، مونږ هم د نورو جهادی تنظیمونو د نمایندګیو په څیر د اسلامی حکومت د ټینګښت دپاره په هلو ځلو کی یو، خو برسیره په دی هدف چه د قرآن او سنت د حاکمیت دپاره مو د خپلی لیاری مثال ګرځولی دی ددعوت او اشاعت کار ته مو د ټولو نه ترجیح ورکړی او په اختصاصی توګه ددی جماعت عالمان او مبلغین په خپل کار لګیا دی او همدارنګه یو هدف داهم دی چی د جهادی مشرانو سره باقاعده تماس ولرو او د اسلامی حکومت د استحکام په کار کي دتوان سره سم ونډه واخلو.

مونږ په دغه موده کی ددعوت او اشاعت تر څنګ د اجتماعی نظم په سمبالښت کی هم څومره چی لازم دی خپل فعالیت عیار کړی دی.

پوښتنه:- دننګرهار په سطحه ددی جماعت مجاهدین په حکومت کی کومی عهدی تر لاسه کړی دی او څنګه کولی شی د نظام د استحکام دپاره مد او مرستندوی وی؟

ځواب:- دهیواد په سطحه د جماعت الدعوت امیر شیخ سمیع الله دا وخت په جمهوری ریاست کی د مشاور وزیر په حیث عهده لری او د ګوتو په شمار نور غړی په کابل کی په رسمی وظایفو کی جذب شوی دی، خو په ننګرهار کی د ننګرهار د جهادی شورا او زمونږ د مشرانو دعدم همکارۍ په وجه د یادونی وړ سرکاری عهدی نلری، دبله پلوه مونږ هم چی د قرآن او سنتو د حاکمیت په زیار کی د اسلامی حکومت د جوړولو دپاره

ځوارلس کاله مبارزه کړی، د ځوکیو او عهدو په ځای د دعوت کار زمونږ د اهدافو او وظایفو په صدرکی ځای لری او د سرکاری ملازمتونو دپاره مو درخواستونه نه دی ورکړی.

مونږ د اسلامی نظام د استحکام دپاره لکه چی مخکی هم وویل شو په اختصاصی توگه جهاد کړی او هره مرسته او همکاری چی ددی جماعت په توان کی وی انشاء الله چی وبه نه سپمول شی.

خو یوه خبره شته او هغه دا چی د ننگرهار جهادی مشران او جهادی شورا باید مونږ ته ددعوت او اشاعت بنه امکانات برابر کړی او دیو جهادی تنظیم په حیث مونږ داخپل مسلم حق بولو.

پوښتنه:- په افغانی جهاد کی د جماعت الدعوت او خاص طور سره د مرحوم شیخ جمیل الرحمن رحمه الله کردار څنگه څیړئ او د جماعت وگړو ته د مرحوم نصایح او توصیه څه وه؟

ځواب:- مرحوم شیخ جمیل الرحمن رحمه الله د جماعت الدعوت الی القرآن والسنة د تنظیم بانی او امیر په حیث دغه جماعت په لږ وخت کی د عقیدتی او سیاسی مبارزی لوړ معراج ته ورساوهٔ، په جهاد کی د جماعت الدعوت او خاص طور د هغی د مشر کردار هر چاته معلوم دی او په دی برخه کی زیاتو تفصیلاتو ته ضرورت نه گورم خو تر کومه ځایه چی شیخ زه د نیژدی پیژنم او همیشه ئی د لطف نه مستفید شوی یم ځینی ځانگړی او متواضع خصوصیات ئی لرل چی د هغی د جملی نه یو مثال دا هم کیدی شی چی دوی د عامو مجاهدینو سره یو ځای ناسته پاسته کوله یو ځای ئی ورسره ډوډی خوړله او بل داچی د ځان دپاره ئی کوم موټر هم نه وو اختصاص کړی د جهاد په لاره کی ئی په پوره سخاوت سره د هر چا او ټولو بی وزلو سره مرستی کولی او ټولو مجاهدینو ته ئی هم دا توصیه کوله چی باید د جهاد او دعوت په لاره کی بخل ونکړی، موحوم په دی خبره هم خپلو جهادی صفوفو ته په ټینگار سره ویل چی تر څو پوری جهاد مجاز وی باید په پوره صداقت او ایمانداری سره ورته دوام ورکړی شی. لکه چی دهم دی جهاد په دوران کی ئی د کورنی څخه شهیدان ورکړی او په پای کی هم پخپله په دی سپیځلی لاره کی د شهادت جام وڅښلو.

پوښتنه:- په موجوده حالت کی چی د دولتی قواوُو او دوستم ملیشو ترمینځ جنگ جاری دی او حزب اسلامی هم په کی رانښکیل دی، ستاسو او ستاسو د جماعت دریځ څه شی دی؟

ځواب:- د بده مرغه ټیک له هغه وخته چی په ملك کی سیاسی قدرت مجاهدینو ته حواله شوی دی ورسره جخت جنگونواوذات البینی اختلافاتو زور اخستی دی چی په دی ټولو کی وروستی جنگ چی ټول نظامی قوتونه پکی په دوه برخو ویشل شوی ډیر سخت او ډیر تباه کوونکی دی. زه په مشخصه توگه چا ته د پړې او ملامتیا گوته نه نیسم خو ددی مبارك ایت په استناد چی فرمائی (ولاترکنو الی الذین ظلمو فتمسکم النار) هر څوك چه کمیونستانو ته میلان لری او د خپلو ځوکیو د ساتلو لپاره د هغوی نه کار اخلی او د مظلوم ملت په مقابل کی ځانونه پیاوړی کول غواړی دغسی کسان به د قیامت په ورځ د الله تعالی په حضور کی محاکمه کولی شی.

مونږ د سپیځلی ځوارلس کلن جهاد د اهدافو د تحقق په خاطر ټول تنظیمی او ډلیز جنگونه او اختلافونه جداً محکوموو او د الله تعالی په څمکه د قرآن او سنت په رڼا کی دیو پیاوړی اسلامی حکومت د جوړولو غوښتونکی یو په دی لاره کی مو شهیدان او قربانی ورکړی ده او تر هغی پوری به دی مبارزی ته دوام ورکړو، ترڅو دغه ارمان ترسره شوی نه وی همدغه دی ځما هود او همدغه دی د جماعت الدعوت دریځ.

په تير پسي

د دين مفهوم

کليم الله «متين»

دين د قانون په مفهوم

دوهم مفهوم دا چه په عاجزۍ سره اطاعت کول او پخپله خوښه او خپله غوښتنه فرمانبرداری کول، لکه چه په لسان العرب کی وائی: العبادة الطاعة ومعنی العبادة فی الغة الطاعة مع الخضوع. وکل من دان لملك فهو عابدٌ لهٗ (و قومهما لنا عابدون) والعابد، اخاضع لـه بـه المستسلم، المنقاد لامره.عبدالطاغوت، اطاعه یعنی الشیطان فیما سول لـه واغواه. ایاك نعبد، ای نطبع الطاعة التی یخضع معها، اعبد وربکم، اطیعوا ربکم.

یعنی: عرب وائي: عبادت اطاعت دي او د عبادت معني په لغت کي په عاجزۍ سره تعبيدارۍ ته وائي هغه څوک چي بادشاه ته نژدي وي نو هغه د بادشاه تعبيدار وي (او ددي دواړو قوم زمونږ تابع دي - الاية) او عابد عاجزي کونکي وي د هغه او تسليم وي او د هغه اوامرو ته غاړه اېښودونکي وي . د طاغوت عابدانو يعني شيطانانو په هغه څه چي وسوسه ورته واچوله او بي لياري ئي کړل نو دهغه تعبيداري ئي وکړه. (اياك نعبد) يعني تعبيداري کوو مونږ. هغسي تعبيداري چي عاجزي ورسره وي. (اعبد ربکم) يعني په عاجزي سره تعبيداري وکړه د رب خپل.نو دقاموس ددغو تشريحاتو سره سم غوښتنه يوازی د الله تعالی د عبادت او بندګۍ نهٔ ده بلکه د هغه حکم ته بی له ځنډه اطاعت کول او دهغه د شرعی قانون پخپله خوښه او خوښۍ پيروی کول او په سر سترګو د هغه «امر او نهی» ته غاړه اېښودل هم دی. د «دين» عبارت په عربی ژبه کی څو مفهومونه لری. چه يو ئی غلبه، قدرت اخستل، مالکانه او د واکمنۍ کول. سياست او فرمانروائی يا واکمنی تصرف کول او په نورو باندی فيصله نافذول دی لکه چه په لسان العرب قاموس کی وائی: دان الناس، ای قهر هم علی الطاعة دنتهم ، ای قهر تهم، دنته، سسته، وملکته.

وفی الحديث الکيس من دان نفسه، ای اذلهـا و استـعـبدهـا. الـديـان، القـاضی، الحکم، القـهـار، ولا انت ديانی، ای لست بقاهر لی فتسوس امری، «ماکان ليـاخذ اخاه فی دين الملك، ای فی قضاء الملك.»

يعنی: د ان الناس غلبه ئي حاصله کړه پر تعبيداري باندي او په حديث شريف کي دي: هغه چاچي د قهر په ذريعـه خپـل نـفـس ذلـيل کـړ او تعبيدارۍ ته ئي مجبور کړ. او په يو لغت کي قاضي ته هم ديان ويل کيږي ځکه چي قاضي د خپلو احساساتو په ذريعه شرعي احکام د نفاذ په صورت کي حاکموي او لکه چي په سورت يـوسـف کـي دي: نـه دي داسـي چـي واخلي ورور دهٔ لره په دين د بادشاه کي يعني په قضاء د بادشاه کي.

دوهـم مـفـهـوم دی، اطاعـت، غـاړه اېښودل او غلامی کول.

په لسان العرب قاموس کی داسی شرح کوی: «الدین» الطاعة، دنته، و دنت له، ای اطعته، ودین الله، انما هو طاعته والتعبد له. فی الحدیث ارید من قریش کلمته تدین لهم بهاالعرب. ای تطیعهم و تخضع لهم، ثم دانت بعد الرباب. ای ذلت له و اطاعته. یمرقون من الدین . ای انهم یخرجون من طاعة الامام المفترض الطاعه. المدین، العبد. فلولا کنتم غیر مدینین اي غیر مملوکین:"

یعنی: دین طاعت ته وائي دنته، ودنت له یعني دده تعبیداري وکړه، او د الله تعالي دین بیشکه دا د هغه تعبیداري ده او د هغه عبادت دي او په حدیث کي دي: زه د قریشو څخه غوارم چي عرب د هغه کلمي تعبیداري وکړي په عاجزۍ سره بیا بعضي د رسوخ خاوندان تابع شول دوي ته او ذلت ئي اختیار کړ او تعبیداري ئي هم وکړه، خارجوي خپل ځانونه له تعبیدارۍ د امام خپل نه چي تعبیداري د هغه لازم وه، المدین، تعبیدار. پس کاشکی چي نه وائي تاسوته تعبیداري کونکي.

دریم مفهوم دا چه هغه عادت او لاره یا طریقه چه انسان ئی پیروی کوی (تعقیبوي ئی) لکه چه لسان العرب وائی:" الدین، العادة والشأن ، یقال مازال ذلك دینی و دیدنی، ای عادتي"

یعنی: دین عادت ته هم وائي او شان ته هم لکه چي ویل کیږي: او همیشه دي دا زما عادت.

له دغو دریو مفهومونو څخه څرګندیږی چی «دین» په دغو ایاتونو کي د هغه طرزالعمل او روئی په معني دي چه په هغي کي انسان د یو چا اطاعت ومني او د تسلیم سر ورته ښکته کړي او دین د الله تعالی لپاره خاص کړي او د الله تعالی د بندګۍ مقصد دادي چه «انسان د الله تعالی په بندګۍ کولو کي بل هیڅوك شامل او شریك نه کړي بلکه یوازي د هغه بندګي وکړي، د هغه د هدایت تابعداري وکړي او دهغه د احکامو اطاعت وکړي او بس».

که چیري د سورة الزمر ددغو آیاتونو دغه مضمون چه بیان کړي شو په نظر کي ولرو نو په دي مطلب د پوهیدو په لاره کي به هیڅ مشکل او ستونځه نه وي چه (دین) معني د چا مشري، واکمني منل او دهغه حکم ته غاړه ایښودل. او کله چه دغه عبارت «دین» د طریقي په مفهوم وویل شي نو مقصد تري هغه طریقه یا لاره ده چه په انسان باندي ئی یابیعت کول او منل واجب او هرومرو وي او ددغي لاري تیاکونکي (مقرر کونکي) د اطاعت وړ وي. ځکه نو د الله تعالي د تیاکلي لاري «دین» د نوعیت لرونکي تشریع یا قانون سازۍ مطلب دادي چه هغه کوم سفارشي (RECOMMENDATION) او د وعظ او نصیحت حیثیت نهٔ لري بلکه هغه د الله تعالی د بندګانو لپاره واجب الاطاعت او ورته د غاړي ایښودني وړ قانون دي چي نهٔ منل او ورته غاړه نه ایښودل د الله تعالی له قانون او احکامو نه بغاوت دي او څوك چي ددغه قانون پیروي ونهٔ کړي او وئي نه مني نو په حقیقت کي د الله تعالی یعني د خپل خالق او پروردګار د سیادت او حاکمیت او واکمنۍ نه او دهغه له بندګۍ نه انکار کوي او چه انکار وکړي نو مجرم او کافر شي.

تردي وروسته د سورة الشوري په هغه (۱۳) آیت کي چه بیان کړي مو دي ارشاد وشو چه ددین نوعیت لرونکي دغه قانون جوړونه (تشریع) هغه قانون دي چه پخوا ئي نوح،

ابراهيم ، موسي، او عيسي عليهم السلام ته هدايت شوى ؤ او اوس محمد صلى الله عليه وسلم ته د قرآن په صورت کي ورکړي شو.

له دي ارشاد نه څو خبري څرګنديږي، يوه دا چه الله تعالي خپل دغه قانون او تشريع نيغ په نيغه هر انسان ته نه دي ورليږلي بلکه وخت په وخت چه کله ئي مناسب ګڼلي يو شخص ئي له خپلو بندګانو څخه رسول ټاکلي او دغه قانون ئي هغه ته ورسپارلي دي. دوهمه داچي دغه تشريع يا قانون سازي له لومړي سرنه تر پايه پوري يو شان ده. داسي نه ده چي کوم وخت چه د يوه قوم او ملت لپاره يو دين ټاکل شوى ؤه په کومه بله زمانه کی دبل قوم او ملت د پاره بل ډول دين يا مختلف او متضاد دين ټاکل شوي وي. د الله تعالى له خوا ډير ياڅو دينونه، نه دي ټاکل شوي بلکه په بيلو بيلو وختونو کي چي راليږلى شوي دي هماغه يودين راليږل شوي دي. دريمه خبره داده چي د الله تعالى د واکمنۍ او سيادت سره د هغو خلکو رسالت منل چي د هغوي په وسيله دا تشريع راليږل شوي ؤه او هغه وحي منل چي په هغه کي دا تشريع يا قانون جوړول بيان شوي دي، ددي دين لازمي برخه ده او د عقل او منطق غوښتنه او تقاضا هم داده چه بايد ددي دين لازمي برخه وګڼله شي، ځکه چي انسان تر هغه پوري دغه تشريع يا قانون نشي منلي او اطاعت ئي نهٔ شي کولي چي تر څو د الله تعالى له خوا دهغه په استناد (Avthentic) يا مستند کيدو باندي ډاډه او مطمئن نهٔ شي.

تردي وروسته وفرمايل شول چي دغو ټولو انبياؤ ته ددين نوعيت لرونکي تشريع ددي لارښوونې او تاکيد سره ورکړي شوي ده چي، «اقيمو الدين» ددي عبارت ترجمه شاه ولي الله صاحب محدث دهلوي داسي کړي ده چي «دين را قايم کنيد» او شاه رفيع الدين صاحب او شاه عبدالقادر صاحب داسي کړي ده چي «قائم رکهو دين کو» دغه دواړه ژباړي دا معنى لرى چي: «دين ټينګ يا مستحکم کړئ» او د عبارت سره سمي او په ځاي ژباړي دي.

د اقامت معني په عربي ژبه کي د قائم کولو او قائم ساتلو دواړه مفهومه ادا کوي چه په پښتو ژبه کي ورته سمه معني (په پښو درول) ښه او موزونه معني ده. انبياء عليهم السلام په دغو دواړو کارونو باندي مامور او مؤظف وو. د هغوي لومړۍ وظيفه او ماموريت داؤ چي چيرته چه دين ټينګ او مستحکم نهٔ ؤ هلته ئي بايد ټينګ کړي او په پښو ئي ودروي او دوهمه وظيفه او ماموريت ئي داؤ چي چيرته چي دين قائم ؤ يا قائم شو هلته ئي بايد قائم وساتي. نو څرګنده ده چي د قائم ساتلو خبره په هغه ځاي کي راپيدا کيږي چي چيرته دين قائم شوى وى او که نهٔ نو هلته چي قائم نوى قائم کول به غواړي او دغه کوښښ او مبارزه به جاري ساتله کيږي چي ترڅو هلته قائم شي.

اوس نو زمونږ په وړاندي دوه پوښتني شته، يوه دا چي د «دين» د قائم کولو نه مراد او مقصد څه دي؟ دوهمه دا چي پخپله «دين» څه شي دي چي د قائم کولو او بيائي د قائم ساتلو حکم ورکړي شوي دي؟ په دغو دواړو پوښتنو باندي بايد ځان پوه کړو. د قائم کولو، ټينګولو يا د پښتو ژبى په ورځني محاوره کي «په پښو درولو» عبارت داسي دي چه کله د يوه مادي او جسماني شي لپاره استعمال او پکار شي نو له هغه څخه

بسم الله الرحمن الرحيم

سرمقاله

جهاد دڅه دپاره وُ؟ او څه وشول؟

د افغانانو ځوارلس کلن جهاد چې په حقه سره د یونیم میلیون شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په قربانی بالاخره د یوی عظیمی فتحی په تر لاسه کولو سره په کابل کی د اسلامی حکومت جنډه ورپوله شوه، بی له شکه چې په ملی او بین المللی سطحه ئی د میړانی او جهادی هویت ریکارډ ټینګ کړ او نړیوالو ته ئی څرګنده کړه چې د الله تعالی په ځمکه د الله تعالی د قانون انفاذ او د کمونیزم د پوچی مفکوری د نابودئ دپاره همدا د الله اکبر تکبیر وکولای شول ددی جهانی بلاك ټول شیطانی تحریکونه دړی وړی کړی او د فی سبیل الله جهاد کارنامه د اسلام په تاریخ کی تسجیل کړی.

همدا اوس چې لاپه ټوله معنی د تنظیمی جنګونو له امله اسلامی حکومت نه دی قائم شوی او د جهادی ځواکونو خپل مینځی اختلافات لا د پړسوب په حال کی دی، د ټولی نړۍ مسلمانان له یو مخی د افغان جهادیانو نوم په قدر او احترام سره یادوی او په دی لړ کی ئی افغانان د لوړ مقام خاوندان بللی دی. ددی خبری نه باید سترګی پټی نشی چې د شین سترګو ددغه یرغلګر فوځ په مقابل کی د افغانانو تاریخی پاڅون یو الهی حکم او فریضه وه او د همدی الهی استعانت په برکت وو چې مقابله د سوك څپیړی نه پیل او په توپ او ټوپك سره ئی د ځوارلسو کالو وسله والی مبارزی نه وروسته د نړۍ دغه ستر طاقت په ګونډو کړ او دغه ناشونی کار ئی شونی او ممکن کړ، خو راځئ چې وګورو جهاد د څه دپاره شروع شوی وُ او څه وشول؟ اولا څه کیږی؟

د بده مرغه د جهاد د هماغه لومړی سر نه چې د اسلام د دښمنانو په واسطه د فی سبیل الله جهاد د یوی جنډی لاندی مبارزه په ډلو، ډلو د اسلامی تنظیمونو په نومونو سره وویشل شوه هری فرقی خپله خپله لاره مخکی کړه او د اسلام او جهاد په نوم ئی د سرو لښکرو سره مقابله کوله او د کابل د ملحد رژیم سره ئی ډغری وهلی، نو هره ورځ به ددی خبرونه هم خپریدل چې فلانی تنظیم د فلانی تنظیم نه دومره سړی مړهٔ کړل او فلانی ولسوالئ او یا علاقداری ئی ورنه

مراد د ناستي نه پاڅول يا پورته کول دي، مثلاً څوک سړي يا څاروي پاڅول، يا يو پروت مادي شي پورته کول. لکه چي د کوټي ستن درول يا د بانس يوه لکړه درول مقصد وي، يا په يوه خالي ځمکه باندي يوه ودانۍ درول. خو هغه وخت چي دغه خبره د يوهٔ غير مادي يعني معنوي شي لپاره ويل شي او د هغه د قائمولو يا په پښو درولو دپاره راشي، نو بيا تري هلته مقصد دهغهٔ شي لپاره يوازي او صرف تبليغ ګول نهٔ وي بلکه د هغه عملي کول، نافذول او په عملي ډول ترويج او رواجول وي. مثلاً مونږ دا وايو چي فلاني سړي خپل حکومت قائم کړو نو ددي ټکي معني دانهٔ ده چي هغه د خپل حکومت جوړولو لپاره تبليغ او دعوت وکړ بلکه مراد به ئي دا وي چي هغه ددغه هيواد خلك خپل حکم ته تابع او د حکم منونکي وګرځول او د حکومت ټولي اداري او څانګي ئي داسي تنظيم کړي چي د هيواد ټول نظم د هغهٔ د فرمانونو او حکمونو سره سم وچليږي.

همدغه شان کله چي مونږ وايو چي په هيواد کي عدلي محکمي قائمي دي نو معني ئي داده چي د عدالت او انصاف د په ځاي کولو لپاره قاضيان مقرر دي او دعوي، مقدمي او د هغو دفعي اوري او فيصلي او حکمونه کوي، نهٔ دا چي د عدالت او عدل او انصاف ښيګڼي او مفاد بيانيږي او خلك پري قايليږي او مني ئي.

همدغه شان په قرآن مجيد کي حکم ورکړي شوي دي چي «لمونځ قائم کړئ» نو ددغه حکم نه مراد دانهٔ دي چي د لمانځه دپاره تبليغ وکړئ بلکه مقصد ئي دادي چي دغه لمونځ د ټولو شرائطو او ارکانو سره پخپله هم اداء کړئ او هم ئي داسي انتظام وکړئ چي په مؤمنانو کي منظم رواج او جاري شي، جوماتونه وي، د جمعي او جماعت د لمانځه اهتمام وي، دوخت دپابندي سره آذانونه ويل کيږي، امامان او خطيبان مقرر وي او په خلکو کي دا عادت او رواج عام شي چي په وخت وخت د لمانځه اداء کولو لپاره جماتونو ته ورشي.

له تشريح او بيان وروسته به په دي خبره باندي په پوهيدلو کي څه ستونځه او مشکل نه وي چي پيغمبرانو عليهم السلام ته چي ددي دين د قائمولو او قائم ساتلو حکم ورکړي شو نو له هغه حکم نه مراد او مقصد دانهٔ ؤ چي هغوي دي بس پخپله په دغه دين عمل وکړي او دا مقصد هم نهٔ ؤ چي هغوي دي ددغه دين لپاره نورو خلکو ته صرف او يوازي تبليغ وکړي او بس چي خلك ددغه دين برحق اوسيدل ومني. بلکه ددغه حکم نه دا مقصد او مراد هم ؤ چه هر کله خلك دغه دين بر حق دين او حق ومني نو وراندي دي ګامونه واخلي او دغه دين چي دوي حق او حقيقت منلي دي په عملي توګه دي ئي نافذ او رواج کړي چي د هغه سره سم عملي کړي شي.

په دي کي شك نشته چي دعوت او تبليغ ددي کار لازمي ابتدائي مرحله او لومړي پړاؤ دي چي تر هغه پرته دوهم پړاؤ ته رسيدل ګران دي، خو هر د عقل او پوهي خاوند پخپله ويني او پوهيږي چه په دي حکم کي دعوت او تبليغ ته د مرام او مقصد حيثيت ندي ورکړي شوي بلکه ددين قائم کول او قائم ساتل مقصد او مرام ګڼل شوي دي. دعوت او تبليغ ددغه مقصد د ترسره کولو ذريعه او وسيله ده خو مقصد نهٔ دي، څه دا چي څوك ئي د انبياؤ د ماموريت مقصد او يوازيني هدف وګڼي.

(ادامه لري)

په کوچنی اختر کی د

تنظیم طلبه سلفیه دعوتی او تبلیغی پروګرامونه.

ددعوت مجلی خبریال د کنړ ولایت له اسدآباد څخه اطلاع راکړی چی د تنظیم طلبه سلفیه بلندیانو په حقیقت کی د یوی روښانی، پیاوړی او متحدی ټولنی په لور مؤثر ګامونه واخستل او دهر ډول عنادونو او تعصباتو پرضد ئی هم بنیادی اقدامات وکړل. د ورکوتی اختر لمونځ او خطبی په ټولو ځایونو کی په ګډه ددوی تر امامت لاندی انجام شوی. د ټولو اړخونو افراد ئی په یو صف کی ودرول او دوی ته ئی د اخلاص او صداقت عملی درس ورکړ. ددوی دغه مشن په واقعیت کی د شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د عملکرد تمثیل کاوه او د کونړونو په ولایت کی ئی ډیر نیك اثرات پریښودل، داچه ددی ټولنی ځوان مسئولیت پیژندونکی نسل په دغه رنګه صفا او اخلاص د عمل ډګر کی ګامونه واخلی، نو مونږ ئی د روښانه مستقبل پیلامه ګڼو او ددوی څخه تمنا لرو چی دغه رنګه مشن جاری وساتی او په تدریج سره ئی ټول ملك ته پراخه کړی، ددوی لپاره د زیات توفیق او بریالیتوب دعا کوو.

«اداره»

د تنظیم طلبه سلفیه تر قیادت لاندی یوه دعوتی او تبلیغی قافله چی په دیرش تنو باندی مشتمله وه په ۹٤/۳/۱۰ نیټه د کونړ ولایت ته روانه شوه. اسدآباد ته له رسیدو سره سم دغه دعوتی وفد له قائمقام والی محترم مولوی صاحب غلام ګل او محترم قاری صاحب دین محمد او محترم جګړن صاحب شیرخان سره ملاقاتونه وکړل او له ملاقاتونو نه وروسته ئی په یو مختصر اجلاس کی فیصله وکړه چی د وفد غړی باید په ټول کونړ کی له خلکو سره د اختر په لمانځه او خطبو کی شرکت وکړی او لاندی څلور نقاط باید په نظر کي ونیول شی:

۱- د کوچنی اختر لمونځ او نور مراسم باید د قرآن او سنت په رڼا کی خلکو ته واضح او عملی شی.

۲- خلك باید د اتحاد او اتفاق لور ته دعوت او له تنظیمی، منطقوی، لسانی او قومی تعصباتو څخه وژغورل شی، څو ټول مسلمانان تر یوه قیادت لاندی راټول شی.

۳- د کابل روان جنګ او حالت چی پکی د مسلمانانو قتل عام او په لوږه د هغوی تعذیبول او عامی لاري بندول شامل دی باید د قرآن او سنت په رڼا کی ورباندی رد وکړی شی او هم دا باید توضیح او تشریح شی چی روان جنګ د

کمونستانو د واکمنی د بیا راتلو لپاره لار همواروی.

٤- مجاهدینو ته د شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) په مشن باندی د استقامت او صبر تلقین ورکول چی هغه د قرآن او سنت له تنفیذ او د قرآن او سنت تعلیم عام کولو او د حدود الله له تنفیذولو او د امنیت عامه له تأمینولو او د جهاد خپل اصلی هدف گرځولو او د اسلامی حکومت له قیام څخه عبارت دی، باید تدریس او تشریح شی. ورروسته ملگری مختلفو منطقو ته تقسیم شول چی په لاندی ډول ذکر دی:

١- مولوی صاحب انصارالله اسمار ولسوالی ته.

٢- مولوی صاحب عبدالواحد مروری ته.

٣- مولوی صاحب اسدالله د کرهالی کلی ته.

٤- مولوی صاحب زاهدالله او حنیف الله د وټه پور ولسوالی ته.

٥- مولوی صاحب خوشحال خان د ننگلام کلی (پیچ ولسوالی) ته.

٦- مولوی صاحب ذبیح الله د وډیگرام کلی ته.

٧- مولوی صاحب نورالله او سعیدالله د نورگل ولسوالی ته.

٨- مولوی صاحب سراج الاسلام سرحدی لیوا (څوکی ولسوالی) ته.

٩- مولوی صاحب محمد اسلام د خاص کونړ ولسوالی ته.

١٠- مولوی صاحب نقیب الله کولیگرام کلی ته.

١١- مولوی صاحب حمدالله د اراضی کلی ته.

١٢- مولو صاحب عبدالحی د پشد کلی ته.

١٣- مولوی صاحب بیان الله د ولایت مرکز اسدآباد ته.

دا چی په مرکز کی د اختر د ټول لمونځ پروگرام د قائمقام والی په هدایت د تنظیم طلبه په غاړه وو نو له دي وجی نه په مرکز کی نسبت اطراف ته ملگری زیات پاتی شول او هغه له ورور رحیم الله، ورور محمد سلیمان، ورور کفایت الله، ورور محمددین گل او ورور عبدالکریم «عبید» څخه عبارت وو. نور ټول ملگری په خپل خپل وخت سره خپل خپل ټاکلی مقام ته ورسیدل او خلکو ته ئی د قرآن او سنت په رڼا کی ذکر شوی مواد د کوچنی اختر په خطبو کي بیان کړل او هم ئی له قوماندانانو او مشرانو علماؤ سره مختصر مختصر اجلاسونه وکړل، ورروسته له ډیرو کامیابیو سره یوځای د تنظیم طلبه سلفیه ولایتی دفتر ته راستانه شول او په ولایتی دفتر کی ئی یو مشترك اجلاس وکړ او فیصله ئی وکړه چی ټول ملگری دي خپلو کورونو ته ستانه شی خو یو څو ملگری چی عبارت له رحیم الله «ملاتور» ، محمدسلیمان، عبدالکریم «عبید» او محمددین گل څخه دي د ځینو تنظیمی کارونو په خاطر په ولایت کی پاتی شول او له همدی سره جوخت یو مختصر پروگرام په معسکرطیبه او سرحدی لیوا کي هم وشو، ورروسته رحیم الله «ملاتور»، محمدسلیمان

«محمدی»، عبدالکریم «عبید» او محمددین گل د پیچ ولسوالي ته لاړل، ځو د علماؤ له اتحادیې سره ملاقات وکړی او هم به د جمعی مبارکی خطبی په ننګلام او مانوګی کی ورکړی، هلته ئی له ټولو علماؤ او مشرانو سره جدا جدا ملاقاتونه وشول او جمعاً ئی د جمعی خطبی هم ورکړی، ددی ټولو پروګرامونو له سرته رسیدو وروسته نوموړی وفد د تنظیم طلبه سلفیه مرکزی دفتر پیښور ته راستون شو.

نوموړی وفد په خپلو بیانونو کی یو متفقه قرارداد هم بیان کړ چی عمده ټکی ئي په لاندی ډول دی:

۱- ټول اسلامي تنظیمونه باید له خپلو لیکو څخه کمونستان لیری کړی او خپل ټول مادی او معنوی قوت د کمونیزم او کمونستانو پرضد عیار او استعمال کړی.

۲- د مسلمانانو قتل عام او په لوږه تعذیبول د اسلام منافی اعمال دي.

۳- مونږ د تنظیم طلبه سلفیه نوجوانان د کونړ د نوی اسلامی اداری حمایت تر هغه پوری کوو چی دغه اداره د اسلامی امارت مشن جاری ساتی چی هغه عبارت دی له:

الف - د حدودالله تنفیذ.

ب - د عامه امنیت تأمین.

ج - د قرآن او سنت د تعلیم عام کول.

٤- په ادارو کی باید مسئولیت اهل افرادو ته وسپارل شی.

٥- په مخدره موادو او موسیقی باندی دي پابندی ولګول شی.

٦- په وسلی باندي دی پابندی ولګول شی.

۷- د لمانځه په وخت کی باید ټول بازار وتړل شی.

۸- د اداری مسئولین باید بی ګیری او فاسق اشخاص نه وی.

۹- په شعباتو او ادارو کی دی د قرآن او حدیث درسونه پیل شي.

۱۰- ټول مسلمانان باید د اتحاد د راوستو او د قومی، لسانی، تنظیمی او سمتی تبعیضونو او تعصباتو د امحاء لپاره مخلصانه کوښلی اقدامات وکړی.

۱۱- د کونړونو له قومی مشرانو، علماؤ، منورینو، مجاهدینو او مسلمانو عوامو څخه مطالبه کوو چی د کونړونو له اسلامی اداری سره د قرآن او سنت د حاکمیت او د عامه امنیت د تأمین په لار کی نه ستړی کیدونکی هلی ځلی او تعاون جاری وساتی.

په کوچنی اختر کی د تنظیم طلبه سلفیه د تبلیغی او دعوتی پروګرام د موفقیت په مناسبت د جماعة الدعوت الی القرآن والسنت د امیر

الشیخ سمیع الله «نجیبی» پیغام:

تنظیم طلبه سلفیه چی د «جماعة الدعوة» د شهید بانی (رحمه الله) په لاس ایښودل شوی ښیراز بڼ او د ځوانو طالب العلمانو یو ژوندی او خوځنده تحریك دی، دوی چی د خپل دینی او تاریخی مسئولیت او بصیرت پر بناء د رواتو کړکیچنو حالاتو په نظر کی نیولو سره د افتراق او اختلاف د مخنیوي په غرض کومی هلی ځلی پیل کړی او د خپل تبلیغی او دعوتی پروګرام له مخی ئی د کونړ د ولایت مختلفو ولسوالیو، درو، کلیو او باندو ته د کوچنی اختر او یا د جمعی د لمونځونو د اداء کولو لپاره کوم وفد لیږلی، د قدر وړ دي.

مونږ هیله لرو چی ددوي دا هلی ځلی به د نورو ښو او ګټورو پروګرامونو پیلامه او د نوي مسلمان نسل د روښانه مستقبل او روڼ سباؤن زیری شی، الله تعالی دی ددی تنظیم مسئولیت پیژندونکو اراکینو ته د خپل دین د اشاعت او وسعت په لار کي د زیات زغم او ثبات توفیق عنایت کړی. «امین»

مولوی سمیع الله «نجیبی» د افغانستان د جماعة الدعوت الی القرآن والسنت امیر.

همدارنګه د ولایت قائمقام والی ښاغلی مولوی صاحب غلام ګل، محترم قاری صاحب دین محمد او ښاغلی «مصلح» صاحب او د سرحدی لیوا عمومی قوماندان حاجی صاحب جانداد خان او نورو مشرانو د تنظیم طلبه سلفیه د نوجوانانو ددي ډول ګټورو هلوځلو په بیلابیله توګه ستاینی کړی او غوښتنه ئي کړی چی دوی باید خپل دغه مشن په راتلونکی کی هم جاری وساتی.

«وما توفیقی الا باالله العزیز»

د کونړ په ټول ولایت کی د روژې د مبارکی میاشتی د قرآن کریم د ترجمی دوری سرته ورسیدي.

ددعوت د مجلی خبریال د کونړ له ولایت څخه اطلاع راکوی چی د روژی په مبارکه میاشت کی د کونړونو د منتخب والي ښاغلی غلام صادق «قاضي اخونزاده» د فرمودي په اساس په ټول ولایت کی د قرآن شریف د تدریس او ترجمی دوری او یا حلقی جوړی شوی دی چی په دغو حلقو کی بی شمیره خلکو ګډون کړی وو او اکثره دوری د روژي د مبارکی میاشتي په اواخرو کی سرته ورسیدی .

علمای کرامو په ټولو دغو دورو کی د اسلامی اخوت، د عقیدی د تصحیح، د اخلاقو د تصفیي، د صداقت، امانت دارۍ او مسئولیت پیژندنی په موضوعاتو باندی رڼاګانی واچولی. د کونړ د جماعة الدعوت د شوري مسئول ښاغلی مولوی عبدالغنی د دعوت د مجلی له خبریال سره په مرکه کی وویل: ددعوتی حلقو او د قرآن کریم ددورو دغه رنګه پروګرامونه شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) د اسلامی امارت له قیام نه وروسته بنیان ګذاری کړی وو او ددی ځای علماء کرام په ډیر شوق او ذوق او محنت سره ددغی تګ لاری په تعقیب کی پوره هلی ځلی کوی. د یادونی وړ ده چی په دغو دورو کي ټولو ورونو په غیر د کوم تعصب څخه برخه واخسته او دغه دوری په خیر سرته ورسیدی. مونږه ددی دو د بنسټ ایښودونکي شهید شیخ «رحمه الله» روح ته دعا کوو او دغو مدرسینو ته توفیق غوښتنه کوو او برخه اخستونکو ته له الله تعالی څخه اجر عظیم چی محترم علماء کرام د خپلو فرائضو په پیژندنه د خیر دا ډول

بحث معلوماتی درباره

مسلمانهای مظلوم کردستان

کردها از نگاه حیثیت برجسته تاریخي و قومی خویش بر سطح شرق میانه دارای اهمیت خاص و قابل تعریف وستایش بوده اند، نام اصلی این قوم در اوراق تاریخ قدیم به اسم «ماد» نقل شده است.کردها قبل از رسیدن دعوت اسلامي یك مملکت مستقل داشتند که مرکز آن شهر «همدان» که فعلاً در چوکات اداری ایران قرار دارد، بود و تقریباً یك هزار و دو سال قبل به دین مبین اسلام مشرف شده اند، و بعد از قبول نمودن دین مبین اسلام در جهت اشاعت و تنفیذ دین مبین اسلام به سطح شرق میانه با شوق و ذوق کامل با استفاده از لسان و کلتور و فرهنگ مستقل شان در بذل جد وجهد خویش دریغ و سهل انگاری نور زیده اند که مدت دو صد سال در دوران جنگهای صلیبی در جهاد في سبیل الله عملاً شامل بوده و در همین دور تاریخ مهم اسلامي سهم فعال خود را مردانه وار ایفأ نموده اند. نسبت قومي فاتح کبیر اسلام سلطان صلاح الدین ایوبی نیز به کردها منسوب و متعلق میگردد.

موضوع مشکلات عایده بیشتر از سی ملیون کردها از یکصد سال به این طرف از مسائل مهم شرق میانه به شمار میرود، کردها از لحاظ سکونت شان در ایران، ترکیه، عراق، سوریه، اندکی در ارمنستان و ازربایجان مستقر هستند که مطابق یك احصائیه مناطق مسکونی شان مجموعاً ساحه (۷٤۰۰۰) کیلو متر مربع زمین را در بر گرفته است، کردها از جمله نفوس عراق (۱۸) فیصد را تشکیل میدهند و در ایران بمطابق احصائیه غیر موثق به تعداد هفت ملیون بالغ میگردد. این قبائل کوهستاني به خاطر استقرار اینها در شرق میانه دارای اهمیت خاصی میباشند.

حینیکه در سال ۱۹۵۸م بتوسط حزب بعث انقلاب به میان آمد بادشاه سابق ایران میخواست که کردها را راجع به آزادی شان از عراق تحریك نموده تا در مقابل عراق قیام نمایند، همان بود که به اساس تحریك بادشاه ایران کردها در مقابل عراق قیام نموده و در سال ۱۹٦۱م جنگ را علیه آنها آغاز نمودند. کردها در مقابل عراق قیام نمودند که این جنگ تا پنج سال دوام داشت، در نتیجه در سال ۱۹۷۰م به اساس یك معاهده جانبین بر پانزده مورد جنگ متوقف ساخته شد و حکومت عراق به اساس این موافقه آزادی خانگی کردها وتحفظ کلتور و لسان آنها را رسماً اعلان کرد. در برج مارچ سال ۱۹۷۵م وقتیکه روابط بین ایران وعراق حسنه شد، درین رابطه بادشاه ایران از پشتبانی کردها دست

برداشت. به این اساس هزاران کردها در مقابل عراق بی یار ومددگار به جا ماندند که بعد از این واقعه مصطفی برزانی، زعیم کردها راجع به پشتیباني خویش از امریکا در خواست نمود ولی نتیجهء مثبت نداشت به این سبب کردها با تلفات و خیم مواجه گشتند در سال ۱۹۷۸م وقتیکه در ایران انقلاب خمینی به میان آمد کردهای شیعه مذهب مقیم عراق در رابطه با حکومت شیعهء ایران دست به بعضی تحرکات زدند ولی عراق در مقابل این عمل پشتیبانی چند ممالك عرب و آمریکا را با خود جلب کرد و کردهائي مقیم ایران را بر ضد حکومت ایران آماده به قیام ساختند، به این اساس یك بار دیگر مسئله کردها مورد بحث جهانیان گردید و شدت گرفت، در سال ۱۹۸۰م در دوران جنگ بین ایران و عراق فعالیتها و سرگرمی کردهای مقیم ایران و عراق از سرگرفته شد، ولي قابل ذکر است که ایران، ترکیه، عراق، وسوریه پشتیبانی گروپهای چریکی کردهاي مقیم درین ممالك را بطور متجزأ عملاً مطرح ساخت و فیصله نمودند که در صورت حسن روابط در بین این ممالك هر یکی ازین ممالك میتوانند تا به مقدار ده مقر و یا زیاده ازین راجع به خاموش ساختن فعالیت های کردها مداخلت عسکری خویش را مرعي داشته باشند. این اقدام مشترك این ممالك بود که به ارتباط کردها مطرح کرده شد. همچنان در سال ۱۹۸۳م کردها در مقابل ترکیه قیام مسلحانه نمودند، اما به خاطر اینکه کردها از تائید وتعاون بیرونی برخوردار نه بودند، ترکیها توانستند تا قیام کردها را به پیمانه کافی بکوبند. البته کردهائیکه در ترکیه بالای کوه های بلند سکونت داشتند و راه تجارت ترکیه در کنترول اینها بود، قافله هائی تجارتی را به تا راج می بردند و ترکیه را تحت فشار نگه میداشتند، ولی حینیکه جنرال کنعان حکومت نظامي را در ترکیه اعلان کرد، همهء قیام ها در ترکیه را خاموش ساخت، خصوصاً این کردها را با قصاوت و بی رحمی تحت فشار آورده حتی ۳۵ نفر کردها را به اثر اتهام کودتا اعدام و ۲۷ نفر کردهای دیگر را به قید دوام و ۳۳۳ نفر کردهای دیگر را به قیدهای مختلف المدة محکوم کردند و هزاران کردهای دیگر را تحت قوانین نظامی زیر حراست و تعقیب حساس قرار دادند.

اما درین زمان از جمله تنظیمهای فعال کردها یك تنظیم چریکي مشهور بنام (پیش مرگ) است که در اطراف ایران و عراق مشغول به فعالیت میباشند یك گروپ آن در عراق و دیگر گروپ آن در ایران بر ضد حکومات این دو ممالك مصروف به فعالیت هستند. کردها در عراق چندین تنظیمهای سیاسی فعال دارند که یکی از آنها به نام سازمان دیموکراتیك کردها است که تحریك وطن پرست کردها در پهلوی راست این سازمان قرار دارد. در سال ۱۹۸۳م افواج عراق مرکز این سازمان را روی یك تکتیك در محاصره گرفته و بي رحمانه تحت ضربات شدید قرار دادند.

همچنان در سال ۱۹۸۸م حینیکه جنگ عراق و ایران خاتمه یافت، عراق فرصت این را در یافت تا افواج خودرا علیه کردها بفرستند و با استفاده از اسلحه کیمیاوی و زهر آلود بی رحمانه این تحریك را کوبیدند که این یورش

بی رحمانهء عراقی ها یك یورش تاریخی بر ضد کردها به شمار میرود.

درین آواخر به نسبت حملهء عراق بر حکومت کویت که در نتیجه ۲۷ ممالك متحد بر ضد عراق مصروف جنگ گردیدند دیده شد که عراق، به شکست مواجه است بناءً با استفاده از این شکست کردها توانستند تا فعالیت تحریکي شان را آغاز نمایند، گر چه این قیام از نگاه کمیت و کیفیت دارایْ اهمیت خاصي بود که چندین قطعات عسکری عراق به این تحریك پیوسته و تسلیم شده بودند، اما با این همه صدام توانست تا با استفاده از خطرناك ترین اسلحه این تحریك را بکوبد، به این اساس صدها هزار عراقی ها مجبور به این شدند تا خانه و مناطق مسکونی خویش را ترك گفته و به طرف ایران و ترکیه هجرت نمایند. در دوران این هجرت که مهاجرین در بین کوه های بلند و پراز برف سفر داشتند، هزاران اطفال و اشخاص سال خورده زنان وجوانان به اثر هوای سرد شدید و به اساس نیافتن وسایل ضروری جان خود را از دست دادند. به استناد راپور یك خبر نگار امریکائی صورت حال چنین بود که در قبرهای دسته جمعی (۲۰- ۲۰) نفر اطفال و همچنان جوانان و پیران و زنان دفن کرده میشدند، بالآخره امریکا و ترکیه جهت حل مشکل این کردها تصمیم گرفته و خواستار این شدند تا در سمت شمال عراق یك منطقه مصئون تعین گردد و کردهائیکه در ایران و ترکیه مهاجر اند به آن منطقه انتقال داده شوند.

همان بود که امریکا بتوسط (۵۰ پروند) هیلی کوپتر مواد ارتزاقی و دیگر مواد مورد ضرورت به این مهاجرین را انتقال داد و این سلسله تا چند مدت جریان داشت، با این همه به این مهاجرین صرف روزانه نان یکوقته میسر میشد و دیگر ضروریات چون آب ، کمپل ها، خیمه و غیره تدارك نمي گردید.

زعمائي کرد نظر به اینوحالت زار و مشکلات قابل تشویش ملت شان مجبور به این شدند تا با صدام حسین دور میز مذاکره گرد آمده وروی حل مشاکل بحث نمأیند. در نتیجه یك سلسله مذاکرت صدام این را قبول نمود که کردهای عراق در امور داخلی شان آزاد باشند و بس. راجع به مشکلات کردها مقوله مشهور است که (کردها در دنیا هیچ دوست ندارند) بنا بر مقوله مذکور ثابت و راست است که کردها با این همه مشکلاتي که در راه کسب آزادي خویش برداشت نموده و از هیچ نوع قربانی دریغ نورزیده اند لیکن متأسفانه که هیچ نتیجه بدست نیا وردند.

تحمیل این چنین غموم و اضطراب نسبت به کردهای عراق و نسبت به سازمان حقوق بشر یك فاجعهء فراموش ناشدنی است، ما اقوام مسلمان افغانستان که از دست مظالم وستم های کمونستها و روسها روز های سخت هجرت را دیده و مشکلات زیادی را درین رابطه برداشت کرده ایم بناءً مشکلات برادران مسلمان کردی خویش را میتوانیم خوب احساس نمائیم و از روی احساسات اسلامي و همدردی خویش را با برادران کرد نشان می دهیم.

په صومالیا کې څه تیریږي؟

ژباړنه: مولوي عبدالحلیم «شفیق»

صومالیا د اسلامي هیوادونو له جملې څخه هغه هیواد دی چې له بده مرغه د افریقې د براعظم په سطحه په بشري کړغیړن تاریخي دور کې قرار لري. په دغه هیواد کې هم د انسانانو مرګ خورا ارزان او له حده ډیر دی، غالباً د نړۍ په بله کومه برخه کې به دومره طبیعي تباهي وجود ونلري.

دغه هیواد اوسیدونکي نر او ښځې، ځوانان او بوډاګان د صحت په اعتبار خورا ضعیف او له رنځه ډک دي او په عمومي ډول پرې له یوې خوا لوږه مسلطه ده او له بلې خوا مسلح ډاکوان، لارې شکونکي او لوټ ماران هغه یوه مړۍ ډوډۍ چې دوی ئې په ډول ډول تکلیفونو لاس ته راوړي ددوی له خولې څخه په تهدید او جبر راوباسي.

صومالیا «۶۳۷۶۵۵» کیلو متر مربع مساحت لري چې د افریقې په شرقي قاره کې واقع ده د سرحدونو په اعتبار ددغه هیواد ختیځه برخه له حبشي یا ایتوپیا او شمال لویدیځه برخه ئې له جیبوتي سره او جنوب لویدیځه برخه ئې له کینیا سره نښتي ده. د استواء خط ددغه هیواد له منځ نه تیریږي، د هند د سمندر پر غاړه او د عدن د خلیج په جنوب کې پروت دی، نفوس ئې د ۱۹۸۳ میلادي کال له احصائې سره سم (۶۲۴۸۰۰۰) تنو ته رسیږي چې ۹۹ فیصده اوسیدونکي ئې مسلمانان دي، ۳۰ فیصده وګړي ئې په ښارونو کې اوسیږي، او د ۱۹۸۱ میلادي کال د احصائې مطابق د صومالیې مجموعي وګړي ۱۰ فیصده خلك باسواده دي.

دغه هیواد پایتخت «موګادیشو» دی چې ۱۱ فیصده نفوس په کې هستوګنه لري، ۹۰ فیصده وګړي ئې د بومي نژاد او ۳/۶ فیصده وګړي ئې له بانتو قبیلې سره متعلق او ۱/۱ فیصده وګړي ئې د عربو له نسل څخه دي. ددغه هیواد رسمي ژبه صومالیائي او همدارنګه نورې ژبې لکه غفاري، ایتالیائي، عربي، انګلیسي او داسې نورې هم پکې مروجې دي.

ددغه هیواد مشهور او مهم ښارونه (هرجیسه، مرکا، بربره) نومیږي، مهم بندر ئې د موګادیشو ښار دی چې د بحر هند په ساحل کې واقع دی او بل ئې د بربرې بندر مشهور دی چې د عدن په خلیج کې قرار لري، صومالیا په مخکنیو کلونو کې د (۲۵) غریبو او محتاجو ملکونو له جملې څخه شمیرل کیده، غوره زراعتي پیداوارئې مالوچ، بادام، او ګنې دي او د اکثرو اوسیدونکو کسب ئې مالداري ده. د ډبرو سکرو او نورو مختلفو موادو معدنونه هم لري، کله چې له دوهم نړیوال جنګ څخه لږ څه مخه اروپائیانو په افریقې باندې یرغل وکړ نو د صومالیا څه خاوره انګلستان، فرانسې او ایتالیې ونیوله او د نړیوالې دوهمې جګړې په دوران کې د (۱۹۴۰ عیسوي کال د اکتوبر په میاشت) کې ایتالیا د صومالیې نورې ډیرې سیمې هم ونیولې لیکن په ۱۹۴۱ عیسوي کال کې انګلستان پر دغو سیمو یرغل وکړ او له ایتالیا څخه ئې په خپله قبضه کې راوستې، بیا په کال ۱۹۵۰ کې د ملګرو ملتونو سازمان د ایتالیا څخه دغه نیول شوې سیمې بیرته ایتالیې ته تسلیمې کړې چې په کال ۱۹۵۶ کې ددغو سیمو اوسیدونکو له ایتالیا څخه آزادي تر لاسه کړه، همدارنګه په کال ۱۹۶۰ عیسوي کې انګلستان د

قبضه کړه او داسی نور ...

که په دی لاره کی به ډلو ته هر څومره نصیحتونه کیدل او منځ ګړو به پکی کردار اداء کاوه هیڅ ځای ئی ځکه نه نیوه چی په دی مبارزه کی سیاسی او نظامی ملاحظات دخیل وو او کله کله به د اقتصادی ګټو په سر هم د تنظیمونو ذات البینی مناسبات خرابیدل.

خو ددی ټولو اختلافاتو سره سره بیا هم د مجاهدینو دوستانو دا طمعه لرله چی د فتحی او اسلامی حکومت د جوړولو په وخت کی به دا ټول اختلافات یوی خواته پریږدی او ټولی اسلامی ډلی به په یو مشترك هدف راټولیږی، خو د (۱۳۷۱ هـ ش) کال د ثور د میاشتی اتمی نیټی عملاً وښودل چی د مجاهدینو د فتحی په هماغه اوله ورځ د اسلامی حکومت هرکلی په توپونو او راکټونو سره پیل شو او د پخوا په شان د مسلمان وژنی بوګنونکی تراژیدی د څوارلس کلن جهاد او فتحی ټول ارمانونه د خاورو لاندی کړل.

دا چی د تیرو شلو میاشتو ډله ایز او تنظیمی جنګونه د څه دپاره کیږی عیان ته پکی د بیان څه ضرورت پاتی نه شو او هر مؤمن مسلمان ولیدل چی زمونږ د مشرانو په اوږو کی شګی راووتی او هر لیډر، هر قوماندان د فی سبیل الله جهاد په ځای د کلاشنکوف او ډاټسن قیصه مخکی کړه او «میم زرما ټوله زما» د حصول دپاره ئی د جهاد ټول اهداف او فرائض شاته وغورځول، د امن په ځای قتل قتال، د حکومتی سیستم او نظام په ځای ځان غوښتنی او شخصی تمایلاتو نهٔ یواځی د افغانستان مرکز ښکلی کابل په کربلا بدل کړ،بلکی د همدی ډلو او تنظیمی ذات البینی اختلافاتو په وجه د جنګ د اور دغه لمبی ټول هیواد ته ورسیدې، د هر اداری واحد قابضانو خپله خپله انتظامیه جوړه کړه، کلی او کوڅی سره په نخښه کړای شوی، دخلکو نه د ناجائز استحصال او اشتقاق دپاره په لویو لارو کی پاټکونه واچولای شول، وزارتونه او ریاستونه ددی په ځای چی کار په کی اهل کار ته وسپارل شی په پټو سترګو تقسیمات کړای شول او د اسلامی او جهادی شعایرو خلاف د وحشت او بربریت یوه توره دوره په ټول ملك کی راخپره شوه.

د تعجب وړ خبره خو لا داده چی هر جهادی مشر او قوماندان چی دا وخت په بیانونو خوله پرانځی نو د ټولو نه اوله جمله ئی داوی چی مونږ په هیواد کی سوچه اسلامی حکومت جوړوو، خو چی د عمل وخت راشی نو بیا ئی د چوکۍ او اقتدار دپاره توپونه چو کړی وی او یو مجاهد د بل مجاهد دپاره په کمین کی ناست وی. د پخوانی رژیم کمونستان چی د همدی یارانو د اختلافاتو په رڼا کی تقویه کیږی، سیاسی سرپټوب ته رسیږی، بیا هم په جنګ کې اخته مشران خپل

صومالیې خاوره خوشې کړه او همدغه کال ددواړو برخو اوسیدونکو له یو بل سره اتحاد وکړ او د صومالیا متحد او خپل واك هیواد تشکیل کړل شو.

صومالیا د وروستنی ملکی تقسیم په اعتبار له (۱۵) ناحیو څخه تشکیل شوی چې بیا د حوزو په لحاظ (۷۸) برخی لری، صومالیا وروسته له هغې نه چې خپل استقلال ئې تر لاسه کړ له خورا لویو اندیښنو سره مخامخ شو چې له حبشی سره ئې سرحدی لانجی او د وچ کالی پیښنی ئې د یادولو وړ دی. دصومالیی او ایتوپیا سرحدی لانجه د (ارګان) د ایالتونو او د ارګان د صحرأ په سرده چې اوس هم دغه سیمی د ایتوپیا په واك کی دی. په هغو جنګونو کی چې ددواړو ملکونو تر مینځ له ۱۹۷۰ څخه تر ۱۹۷۸ کال پوری پیښ شویدی، په زرګونو کسان وژل شوی او ټپیان شویدی او د (۱۳۰۰۰۰) تنو په شاوخوا کی د خپل هیواد پریښودلو ته مجبور شویدی. همدارنګه په صومالیا کی د قحطی او وچ کالی په وجه د کورنیو جنګونو اور لګیدلی چې ددغه هیواد فقیر او محتاج خلك په ډول ډول مصیبتونو کی راښکیل شویدی. نن د صومالیی خلك په یو ګوټ اوبو اوبوی ټوټی ډوډی پسی ځانونه قربانوی او په دغه ډول ددغه هیواد (۷) ملیونه نفوس له یوی ورځی نه د بلی ورځی په نسبت د کمیدلو په حالت کی دی، ددغه هیواد په سل ګونو بد نصیبه اوسیدونکی دډیرو لږو خوراکی موادو د ترلاسه کولو لپاره په لیری پرتو سیمو کی دمرستو مرکزونو ته ځانونه رسوی او په اوږدو قطارونو کی د موادو د انتظار په حالت کی خپل ژوند له لاسه ورکوی او په دسته جمعی ډول په قبرونو کی دفنیږی، سره له دی چې په پراخه پیمانه امدادی خوراکی مواد د ځمکی او هوأ له لیاری صومالیا ته راوړل کیږی خو متأسفانه چې ددغه هیواد د اوسیدونکو اړتیاوی پری نه پوره کیږی.

په داسی حال کی چې صومالیا د خپل نظامی حیثیت په استناد چې د سوړ جنګ په دوران کی د استعماری قوتونو په وړاندی د افریقی د یو شاخ په حیث د امتیاز خاوند ؤ. لیکن دابر-قدرتونو د منحرف جدوجهد په اساس دغه یو موتی هیواد د اربابانو او قبائیلی سردارانو د بی انصافی او ظلم په اساس په څو مختلفو برخو وویشل شو، دغه اربابان او قبایلی سرداران چې هر یو ئې خطرناکه روسی، امریکائی او ایتالیائی ساخت اسلحه په واك کی لری، د کورنیو جنګونو یوه ډیره بده زمینه ورته مساعده شویده، متبادلی وژنی ، خونړی جنګونه، د خوراکی موادو چورچپاول ددوی ورځنی مشغله ده، له دغه حالت څخه داسی معلومیږی، چې د ژوند تیرولو حق بس هغه چاته حاصل دی چې وسله ئې په لاس کی وی، عام خلك د ژوند له خوږو څخه په پوره ډول محروم دی. همدارنګه که ددغه هیواد عام وګړی د قحطی او لوږی له پنجو څخه خلاص هم شي نو د وسله والو ډاکوانو له طرفه نه یوازې دا چې کیږی بلکه له ژوند څخه محرومیږی که څه هم چې په صومالیا کی کله ناکله باران کیږی خو له بده مرغه چې ددوی زراعتی ځمکی په مکمله توګه ویجاړی شوی د کروندی او زراعت جوګه نه دی، په دغسی حالاتو کی کروندګر مجبور دی چې هغه تخمونه چې دمرستو له مرکزونو څخه ئې تر لاسه کړی،ددی پرځای چې د کرهنی په توګه ئې استعمال کړی، دورځنی خوراك په توګه کار تری واخلی، په دغسی حالت کی بارانی موسم ددی پرځای چې عامو خلکو ته په فایده تمام شی کیدلی شي چې دفن شوی جسدونه او د ځمکی لاندی د ګندګیو ډیرانونه راښهر کړی او خلك به ورسره په هلاکونکو مرضونو لکه وبأ، هیضی او نورو مختلفو امراضو مبتلاء شی او دا وضع به وروستی تباه کوونکی قدرتی ګذار وی چې صومالیا به ورسره مخ شی. په اټکلی توګه دا ویلی شو چې د صومالیی په زرګونو اوسیدونکی خلق به تر دله-ایزی مړینی وروسته هم د بهرنیو هیوادونو مرستو ته محتاج وی. که څه هم چې نړیوالې ټولنی په دی خبره باور لری چې له صومالیا څخه زیات

بل څوك د مرستو او انسانی همدردۍ حق او ضرورت نه لری لیکن د صومالیی مصیبت ځپلو خلکو ته د هغو ضروری خوراکی مرستو رسول په اوسنی صورت حال او امنیت کی ناممکن ښکاری، څه موده مخکی یوه د C130 قسم بارووړنکی الوتکه چی د ملگرو ملتو د سری میاشتی له خوا خوراکی مواد پکی بار ؤو او د صومالیی بی وزلو خلقو ته وړل کیدل چی د صومالیی د ډاکوانو او لوټ مارو او مسلحو وحشیانو لخوا دډزو تر برید لاندی ونیولی شوه. که څه هم چی الوتکه او پکی سواره کسان سلامت او د موادو په رسولو او واپس تللو کی بریالی هم شول، لیکن د یو څه مودی لپاره د صومالیا پر بی وزلو خلکو مرستی بندی شوی. په ۱۹۹۲ کال د ډسمبر د میاشتی په لومړنیو ورځو کی د صومالیی پر مرکز موگادیشو بندر باندی د یوی وسله والی ډاکه ماري ډلی لخوا برید وشو چی په نتیجه کی ئی ۳۰۰ ټنه خوراکی مواد او ۱۰۹۹ بیلره غوړی له ځان سره یوړل، لدی پیښو څخه وروسته د موگادیشو بندر د دوه هفتو لپاره وتړل شو. څه موده مخکی د پاکستان د فوځ دوه وسلوالی ډلې د ملگرو ملتونو د وسلوالو گروپونو په چوکاټ کی د صومالیی مرکز موگادیشو ته ورغلی وی، دغو عسکرو دا وظیفه درلوده څو دموگادیشو دبندر د امدادی خوراکی موادو د حفاظت لپاره چی د مرستو د رسولو صورت حال یقینی کړی شی د څه ۳۰۰۰ مسلحو عسکرو ضرورت لیدل کیږی، پدی وجه ټول هیوادونه ددي فکرمند دی چی که چیری د صومالیی مسلح ډاکوان پر دغو عسکرو باندی حمله وکړی نو د زندگی اوضاع به څه شکل ځان ته غوره کړی؟، د (نیوزویك) مجلی په خپله (۲۸) گڼه کی د متحده قامونو د یو کار کونکی له خولی داسی لیکی:

«هرڅه چی کیږی مونږ باید هغی ته امادگی ولرو او که چیری ضرورت پیښ شی نو دغه شر غوښتونکی کسان باید د خپلو اعمالو په جزاء ورسول شی، لیکن د زیات شمیر نړیوالو مرستو د مرکزونو کارکونکی له دغی وضعی څخه خورا ډیره اندیښنه لری او وائی: که دغه اور ولگیدو او کوم صومالیائی ددغو عسکرو له خوا مړ شو، نو ټول هغه خارجی خلق چی په صومالیی کی دی، دډاکوانو له مردکی څخه به خلاص نه شی، په داسی حال کی چی که چیری د صومالیی وضعه په همدی شکل جاری وی نو د نړۍ خلك څنگه کولی شی چی دغه بد نصیبو او مصیبت ځپلو خلکو ته کومك ورسوی؟ دغه قسم وضعی د صومالیی مظلومو خلکو ته د مرستو او خوراکی شیانو رسول له ستونزو سره مخامخ کړی دی او هره ورځ په زرگونو کسان د خوراکی موادو د نه رسیدلو په وجه خپل ژوند له لاسه ورکوی. د لندن د متحده قامونو د یو امدادی مرکز (مسلم اید انترنیشنل) د معلوماتو له مخی په صومالیی کی اوس فی الحال (۹٤۰۰۰) تنو د قحط او ولږې په وجه ژوند له لاسه ورکړ ی دی او (۲۱۰۰۰۰) تنه نور په داسی حال کی قرار لری چی په لحظو کی د خپل مرگ انتظار کوی او (۳۰۰۰۰) تنه نور داسی خلك دی چی د سر پناه په تلاش کی سرگردان گرځی. په عمومی توگه دا ویل کیږی چی صومالیا د خپل راتلونکی ژوند په لحاظ له یو هیبت ناك صورت سره مخامخ دی. که چیری څه زیات شمیر ماشومانو ته د خوش نصیبۍ په اساس د صحت چانس ورپه برخه شی او له حتمی مرگ څخه په موقتی طور بچ پاتی شی، نو د لوږی هیبت ناك مرض به همیشه ورسره ملگری وی (الا ماشاء الله) د صومالیی د بی وزلو او مصیبت ځپلو خلکو ددی بد حالت پوښتنه او غم شریکی د ټولو مسلمانو هیوادو مسئولیت بلل کیږی، په دی اساس د خلیج هیوادونو ته په خصوصی توگه او نورو اسلامی هیوادونو ته په عمومی توگه د صومالیی د ضروری او حیاتی مشکلاتو د حل په حقله نهائی جدوجهد پکار دی چی وئی کړی.

«ومن الله التوفیق»

په لړ پسې

د نبوي ملغلرو امیل

له کور نه د وتلو دعا: د حضرت ام سلمه رضي الله تعالى عنها څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلى الله عليه وسلم له کورنه وتلو نو د اسمان لور ته به ئی وکتل او دا دعا به ئی لوستله:

اللهم اني اعوذبك ان اضل او اضل او اظلم او اظلم او اجهل او يجهل على. (مشكوة صـ ۲۱۵)

ترجمه؛ ای الله! زه له تا پناه غواړم مخکی له دی نه چی زه گمراه شم یا می څوک گمراه کړی. یا په چا باندی ظلم وکړم. یا په ما باندی څوک ظلم وکړی. یا جاهل شم او یاله ماسره څوک جاهلانه رویه وکړی.

بله دعا: له کورنه د وتلو په وخت کی دا دعاهم برکت او ثواب لری.

بسم الله توكلت على الله لاحول ولاقوة الا بالله (مشكوة باب الدعوات في الاوقات فصل دوم)

ترجمه؛ شروع کوم په نوم د الله تعالى. ما په الله تعالى بروسه وکړه له تاوان نه ځان ساتلو او گټی حاصلولو توان نلرم مگر د الله تعالى په توفیق سره.

جماعت ته د داخلیدو دعا: له حضرت فاطمه رضى الله عنها څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلى الله عليه وسلم جماعت ته ننوت نو دا دعا به ئی لوستله!

بسم الله والصلوة والسلام على رسول الله رب اغفرلى ذنوبى وافتح لى ابواب رحمتك (مشكوة باب المساجد ومواضع الصلوة فصل دوم)

ترجمه؛ زه د الله په نوم جماعت ته داخلیږم او په رسول الله صلى الله عليه وسلم باندی درود وایم. ای الله! زما گناهونه وبخښه او زما لپاره د رحمت دروازی خلاصی کړه.

تکبیر تحریمه: «الله اکبر» الله ډیر لوي دی.

د استفتاح دعاء: د تحریمه تکبیر نه وروسته به رسول الله صلى الله عليه وسلم دا دعا لوستله:

اللهم باعد بينى وبين خطاياى كما باعدت بين المشرق والمغرب- اللهم نقنى من الخطايا كما ينقى الثوب الابيض من الدنس اللهم اغسل خطاياى بالمآء والثلج والبرد. (مشكوة)

ترجمه؛ ای الله ! زما او د گناهونو ترمینځ فاصله پیدا کړه او دومره فاصله لکه د شرق نه تر غرب پوری، ای الله! ماله گناهونو نه داسی پاک کړه لکه چی سپین کالی له خیرو صاف شي. الله! ماله گناهونو نه خلاص کړه.

ثناء: سبحنك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك ولا اله غيرك.

(مشكوة باب مايقرأ بعد التكبير فصل دوم)

ترجمه؛ ای الله! ته پاك ئی، برکت او صفت تاله دی، ستا شان ډیر لوړ دی او له تا پرته بل څوک د عبادت وړ نه دی.

تعوذ: اعوذ بالله من الشيطن الرجيم. (منتقى الاخبار- باب التعوذ للقراءة - صـ ۵۷)

ترجمه؛ له شیطان مردود څخه په

الله پناه غواړم.

د فاتحې سورت: بسم الله الرحمن الرحيم* الحمدلله رب العالمين* الرحمن الرحيم* مالك يوم الدين* اياك نعبد واياك نستعين* اهدنا الصراط المستقيم* صراط الذين انعمت عليهم، غير المغضوب عليهم ولاالضآلين* امين

(مشكوة - باب القراءة فى الصلوة فصل دوم)

ترجمه؛ شروع كوم د الله په نوم چې ډير رحم كوونكى او مهربان دى. ټول صفتونه لوى الله لره دى، رب ددوارو جهانونو دى. ډير رحيم او مهربانه دى. د جزا د ورځې مالك دى. مونږ د تا عبادت كوو او له تا نه مرسته غواړو. ته مونږ ته سمه لار راوښيئ. هغه لار چې تا وربښودلى خپلو دوستانو ته، نه د هغو كسانو لار چې ورباندى غضب دى كړيدى او نه د گمراهانو لار. دعا مي قبوله كړې! په ياد ولرئ او له فاتحې نه وروسته دى يو.يا دوه سورتونه او يا دري لنډ آيتونه د يو بل سورت او يا يو اوږد آيات ولوستل شي تر څو چې لمونځ مو مكمل شي.

د ركوع تسبيح: كم له كمه درى ځلى بايد داسې وويل شى.

١- سبحنك اللهم ربنا و بحمدك اللهم اغفرلى.

٢- سبحان ربى العظيم.

(مشكوة - باب الركوع - فصل اول)

ترجمه؛ اى الله! ته پاك ئې او ټول صفتونه تالره دى. ته ما وبخښنې. زمونږ الله تعالى پاك او لوى دى.

له ركوع نه قيام ته د تللو دعاء: سمع الله لمن حمده، ربنا ولك الحمد، حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه (مشكوة - باب الركوع)

ترجمه؛ الله تعالى د هغه واوريدل كوم چې تعريف ئې وكړ. اى الله! ټول تعريفونه تالره دى، ډير پاك او بابركته تعريف.

د سجدې تسبيح: ١- سبحانك اللهم ربنا و بحمدك اللهم اغفرلى.

٢- سبحان ربى الاعلى (مشكوة باب السجود)

ترجمه؛ اى الله! ته پاك ئې. زمونږ الله ! ټول تعريفونه تالره دى. الله ما وبخښنې، زمونږ لوى خداى ډير پاك دي.

د دوو سجدو ترمينځ دعاء: اللهم اغفرلى وارحمنى واجبرنى وارفعنى واهدنى و عافنى و ارزقنى (مشكوة-باب السجود- فصل دوم- مگر د «و اجبرنى» او «و ارفعنى» لفظونه د كتاب الاذكار په ٢٨ ص د سنن بيهقى په حواله موجود دى)

ترجمه: الله! ما وبخښنې. په ما رحم وكړې. زما نقصان پوره كړې، ماته لارسوونه وكړې. صحت راكړى او رزق راكړى.

تشهد: التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين اشهد ان لا اله الاالله و اشهد ان محمداً عبده ورسوله.

(مشكوة- باب التشهد-فصل اول)

ترجمه؛ ټولې وظيفې او درودونه لوى الله لره دى. ټول عجزونياز او ټولې صدقې الله لره دى. سلام دى وى په تا (اى نبى صلى الله عليه وسلم) باندى. رحمت دى وى دالله او بركتونه دى وي په تا باندى. په مونږ او د الله په نيكو بندگانو دى سلام وى او شاهدى وركوم چې بې له الله پاك نه بل څوك د عبادت وړ ندى او محمد (صلى الله عليه وسلم) د الله رسول دى.

درود شريف: اللهم صل على محمد و على ال محمد كما صليت على ابراهيم و على آل ابراهيم انك حميد مجيد- اللهم بارك على محمد و على آل محمد كما باركت على ابراهيم و على آل ابراهيم انك حميد مجيد (مشكوة - باب الصلوة على النبى صلى الله عليه واله وسلم فصل اول)

ترجمه؛ اى الله! په رسول صلى الله

علیه وسلم او د هغه په اولاد باندی رحم وکړی، داسی رحم لکه چی په ابراهیم علیه السلام او د هغه په اولاد دی کړی دی، بی له شکه ته د صفت او بزرگی وړ ئی. ای الله! په محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه په اولاد برکت نازل کړه! لکه څرنگه چی تا په حضرت ابراهیم علیه السلام او دهغه په اولاد نازل کړی دی، بی له شکه چی ته د توصیف او بزرگی وړ ئی.

د آخری تشهد دعاگانی:

۱- اللهم انی اعوذبك من عذاب القبر و اعوذبك من عذاب جهنم و اعوذبك من فتنة المسیح الدجال و اعوذبك من فتنة المحیا والممات. اللهم انی اعوذبك من المائم والمغرم (مشکوة باب الدعاء فی التشهد)

ترجمه؛ ای الله! په تحقیق سره زه ستا پناه غواړم د قبر له عذاب نه او پناه غواړم د جهنم د عذاب نه او پناه غواړم د دجال له فتنی څخه او پناه غواړم د ژوند او مرگ له فتنی څخه.ای الله! پناه غواړم له گناهونو او قرض څخه.

۲۱- للهم انی ظلمت نفسی ظلماً کثیراً ولا یغفر الذنوب الا انت فاغفرلی مغفرةً من عندك وارحمنی انك انت الغفور الرحیم. (مشکوة - بخاری)

ترجمه؛ ای الله! ما په خپل نفس باندي ډیر ظلم کړی دی بی له تا زما گناه هیڅوك نشی معاف کولی، ته ما وبخښی او رحم راباندی وکړی ځکه چی ته مهربان او بخښونکی ئی.

سلام: دواړو خواوو ته د سلام گرځولو نه وروسته داسی ووائی: السلام علیکم ورحمة الله

ترجمه؛ سلام او د الله تعالی رحمت دی پر تاسی باندی وی.

له لمانځه وروسته وظیفی: له حضرت ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چی رسول صلی الله علیه وسلم به کله چه له لمانځه نه خلاص شو نو په لوړ آواز سره به ئی د «الله اکبر» ذکر کاوه.

دویم حدیث: له حضرت ثوبان رضی الله عنه څخه روایت دی چی کله به رسول الله صلی الله علیه وسلم له لمانځه نه خلاص شو نو داسی به ئی ویل: «استغفرالله»

ترجمه؛ له الله تعالی نه بخښنه غواړم. بیا به ئی دا دعا لوستله: «اللهم انت السلام و منك السلام تبارکت یا ذا الجلال والاکرام» (مشکوة- باب الذکر بعد الصلوة)

ترجمه؛ ای الله! ته د سلامتی څښتن ئی، له تا څخه سلامتی حاصلیږی، ته د برکت خاوند ئی، ای د بزرگی او عزت څښتنه.

دریم حدیث: له حضرت معاذ بن جبل رضي الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم زما لاس ونیوه او ویی ویل: چی زما له تا سره محبت دی. ماورته وویل:چی زه هم له تا سره محبت لرم. بیا ئی راته وویل: چی له لمانځه نه وروسته دا دعا لوله: رب اعنی علی ذکرك و شکرك و حسن عبادتك (مشکوة- باب الدعا فی التشهد)

ترجمه؛ هغه هیڅ شریك نلری، د هغه پاچاهی ده او ټول صفتونه هغه لره دی او په هر شئ باندی قادر دی.

څلورم حدیث: د حضرت مغیره بن شعبه رضي الله عنه نه روایت دی چی نبی کریم صلی الله علیه وسلم به له هر لمانځه نه وروسته دا دعا لوستله:

لا اله الاالله وحده لا شریك له - له الملك وله الحمد وهو علي کل شي قدیرط اللهم لا مانع لما اعطیت ولا معطي لما منعت ولا ینفع ذالجد منك الجد (مشکوة-باب الذکر بعد الصلوة).

ترجمه؛ له الله تعالی نه سیوا کوم بل معبود نشته، هغه یو دی هیڅ شریك او ساری نه لری، د هغه بادشاهی ده، حمد او ثناء هغه لره ده او هغه په هر څه قادر دی. ای الله! نشی منع کیدی هغه څه چی ته ئی پیرزوینه وکړی او نه شی ورکول کیدی هغه څه چی ته ئی منع وکړی، هیڅ یو شتمند ته د هغه شتمنی ستا د عذاب په مقابل کی فایده نشی ورکولی.

د لیکونو بهیر

ادرس: "دعوت" مجله پوست بکس نمبر : G.P.O. 614 پشاور

دهری پور څخه ښاغلی حاجی محمد زرین ورور لیکی:

ددعوت مجلی محترمو کارکوونکو ورونو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

اول درته د کوچنی مبارک آختر په مناسبت مبارکی درکوم اختر مو مبارک شه!

الله تعالی مو ددعوت او دسلفی عقیدی په نشر او اشاعت کی بریالی لره!ددعوت مجله مونږ همیشه گورو دیر په زړهٔ پوری او جامع مطالب لري،خو متأسفانه چه مونږ ته په خپل وخت نه را رسیږی اکثره چه زمونږ دوستان یا مونږ په خپله پیښور ته درشو نو دوه گنی په یو ځل د ځان سره راوړو.

که مهربانی وکړئ د آینده لپاره د دعوت مجله مونږ ته زمونږ په آدرس را واستوئ خوشحاله به شو.

ستاسو د لا بریالیتوب په هیله!

ستاسو ورور حاجی محمد زرین

د هری پور د دوهم نمبر کیمپ څخه

د دعوت مجلی همیشنی همکار ذبیح الله «خاکسار» لیکی:

محترمو د دعوت مجلی کارکوونکو ورونو!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

د مسنون سلام نه وروسته ستاسو عافیت د الله جل جلاله څخه غواړم،الله مو ددین ددعوت د پاره روغ او جوړ لره.

باقی ستاسو د کوششونو ډیر زیات مشکور یو او الحمد لله ددعوت مجله ډیره په زړهٔ پوری مجله ده او تر خپله وسه د سلفیت د عقیدی ترجمانی کوی،لیکن متأسفانه ډیر وخت کیږی چه لوستونکی ئی د کتلو نه محروم دی. د آینده په ارتباط زمونږه دغه یو څو وړاندیزونه باید په نظر کی ونیسئ.

١- د آخترونو او د جمعی د ورځو د ځینی علماؤ چه د سلفیت دعقیدي داعیان دی، باید خطبی ئی خپری شی.

٢- د شیخ جمیل الرحمن رحمه الله وینا ګانی باید ددعوت مجلی په هره ګنه کی نشر شی.

٣- د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة د عالی مدارسو د محصلینو نظریات باید خپارهٔ شی.

٤- د جماعة الدعوة الی القرآن والسنة په حقله چه څوك کوم سوال ولری او ستاسو له وس پوره وی باید د هغی ځواب ددعوت په مجله کی خپور شی.

د اسلامی دعوت د بری په هیله!

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ستاسو ورور ذبیح الله "خاکسار"

د امام بخاري د شرعیاتو د پوهنځی د اول صنف محصل

د نوښار تحصیل ښخه زمونږ گران وزور غیاث الدین «احسان» په خپل را لیږلی لیک کی داسی لیکی:

د دعوت مجلی عزتمند مدیر صاحب او نورو همکارانو!

اول تاسی ته د زړه له کومی سلامونه وړاندی کوم!

السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

بیا له هر څه دمخه ستاسی کامیابي او سر لوړي د خاوند متعال ښخه غوارم.

الله تعالی مو همیشه د اسلامی ارشاداتو په نشر او اشاعت کی بریالی لره! «امین»

محترمو: مونږ ددعوت مجلی هره گڼه په ښه مینه او شوق سره مطالعه کوو، تر دی چه مونږ ته نوی گڼه را ورسیږی.

نو له دی امله مونږ دا ښه وگڼل چه پدی معززه رساله کی زمونږ یو مضمون هم درج شی، نو محترمو زمونږ دا یو مضمون چه د «صدر اعظم په صفاتو » منحصر دی که ستاسی د ملاحظی او تحقیق لاندی د نشر وړ وی نو هیله مند یو چه نشر ته ئی وسپاری.

والسلام

ددعوت مجلې محترمو لوستونکو ورونو!

مونږ هم په خپل وار د دعوت د مجلی ټول کارکوونکی تاسی ټولو ته د کوچنی آختر مبارکی در کوو او د الله تعالی نه مو د لا زیاتی خوشحالی غوښتونکی یو.

ددعوت مجلی د ستاینی مو یو جهان مننه!

د غیاث الدین "احسان" وزور د رالیږلی مضمون په هکله باید ووایو چه ډیر ښه معلومات مو راجمع کړی خو ډیر مختصر دی. تاسو مهرباني وکړی دغه معلوماتو ته دیو مضمون شکل ورکړی او لږ ئی مفصل ولیکی تر څو لوستونکی تری ښه استفاده وکړی شی.

دهغو ورونو په ځواب کی چی ددعوت مجلی د نه رسیدو له آمله شکایت کوی باید

ووایو چې ددعوت مجله د پښتو په ډول په وړیا توګه نه توضیع کیږي نو د ګرانو لوستونکو څخه هیله مند یو چې ددعوت د مجلې د تداوم په مقصد همکاري وکړي او مجله د بیې په عوض له لاندې مرکزنو څخه تر لاسه کړي:

١-پیښور - یونیورستی ټاون - پارك روډ -هاوس نمبر ٣٨ - ددعوت مجلې اداره.

٢- پیښور - بورډ - ناصر باغ روډ - المعهد الشرعي.

٣- باجوړ- د جماعة الدعوت مرکزی دفتر یا الجامعة الثانویة.

٤- چکدره - د حضرت عبدالله ابن ام مکتوم (رضي الله عنه) دارالحفاظ.

٥- کونړ - اسدآباد د تنظیم طلبه سلفیه مرکزي دفتر.

٦- کابل - د جماعة الدعوت نمایندګی- وزیر اکبرخان مینه.

٧- ننګرهار - جلال آباد - دجماعة الدعوت نمایندګی.

٨- - د جلوزو ٦ نمبر کمپ - جامع مسجد اهل حدیث-سعدالله المحمدی.

یادونه: زمونږ هغه قدرمن لوستونکی چې غواړي زمونږ سره ددعوت مجلي په تر لاسه کولو کي ګډون وکړي، زمونږ سره پدغه لاندي بانکي پته د اشتراك او ګډون رابطه قایمه کړي.

افغان اسلامي خبری اداره - اکاونټ نمبر (٧-١٠٦٣) نیشنل بینك اف پاکستان صدر روډ پشاور.

Afghan Islamic News Agency A/c No: 1063-7 National Bank of Pakistan Saddar Road Peshawar.

ستاسو د لا زیاتی همکاری په هیله!

ددعوت مجلی د اداری له اړخه

نبوی ارشاد

عن أبي هريرة ،رضى الله عنه قال: سئل رسول الله صلى الله عليه وسلم: أى الأعمال أفضل؟ قال: إيمان بالله ورسوله» قيل: ثم ماذا؟ قال: «الجهاد فى سبيل الله» قيل: ثم ماذا؟ قال: «حج مبرور» .

(متفقٌ عليه)

ترجمه: از ابو هريره رضى الله عنه روايت است كه گفت: ازرسول الله صلي الله عليه وسلم پرسيده شد كه كدام عمل بهتر است؟ فرمود ايمان به الله تعالى ورسولش. گفته شد باز كدام، فرمود جهاد درراه الله تعالى. گفته شد باز كدام؟ فرمود حج مقبول.

ځانونه د جنګونو او اختلافونو سره مترادف بولي او د هری ورځی په تیریدو سره ورنه د بده شامته نظام ویجاړیږی او د خلکو کرکه ورځخه زیاتیږی.

د کابل وروستی جنګونه چی د جدی د یولسمی نیټې نه شروع شوی دی هیوادوالو او نړیوالو ولیدل چی د شوارلس کلن جهاد اهداف کومی خواته روان دی، د تیرو شلو میاشتو په بی معنئ او بی مفهومه جنګونو کی ډیرو کورنیو او بهرنیو منځګړو منډی تړړی وکړی، ډیری لوظنامی او ډز-بندیږ وشوی خو هیڅ مطلوبه نتیجه تری راونهٔ وته او ددی خطر دی چی د یو سوچه اسلامی حکومت جوړول فقط د یو ارمان په ډول په زړونو کی پاتی شی.

دا وخت که هر څومره د افغان لانجی د غوڅولو دپاره د ملګرو ملتو د امنیت شوری او د اسلامی کنفرانس نه د مرستی غوښتلو او د عمل میدان ته د رادانګلو خبری کیږی، ټولی بی نتیجی ځکه دی چی تر اوسه پوری دي دواړو

ارګانونو څه داسی نړیوالي لانجی نهٔ دی حل وفصل کړی چی د افغانانو دغه پیچلی لانجه هم ورته په غاړه کی وغورځول شی.

تر کومه ځایه چی د جماعت الدعوت دریځ او عقیدتی رسالت دی، نو دی جماعت د جهاد د لومړیو وختو څخه دغه مقصد تشخیص کړی دی او د اسلامی حکومت د تشکیل په لاره کی چی کوم ګامونه اوچت کړای شوی دي هغه ددی جماعت د بانی شهید شیخ جمیل الرحمن (رحمه الله) په ویناؤ او لیکنو کی بیان او تسجیل شویدی. دغه جماعت په دی عقیده دی که چیری د جهاد موجوده مشران په جهادی اهدافو عمل ونهٔ کړی او په یوهٔ واحد اسلامی قیادت راټول نهٔ شی ددی ویره او خطره موجوده ده چی تر لاسه شوی فتحه او نعمت به له لاسه ورکړی او په تشو اسلامی دعووګانو سره به ځانونه او مؤمن ملت د تباهی کندی ته وغورځوی. جماعت الدعوت د ملك سالمیت او پیاوړتیا په خاطر په کونړ کی اسلامی امارت د ټولو وسایلو او ادارو په شمول له اسلامی دولت سره چی په سر کی ئی جهادی مشران (استاد ربانی او انجنیر حکمتیار او نور) واقع دی، یوځای کړی او یوه اداره ئی چی ټولو ګوندونو ته پکی برابر سهم ورکړ شوی،جوړه کړی ده، په دی طمعه چی نور ورونه به همدا اداره د سرمشق په ډول وګرځوی او اسلامی او اجتماعی ګټو ته به په ذاتی ګټو ترجیح ورکړی.

(اداره)

د شهید شیخ جمیل الرحمن رحمه الله له ویناوو څخه

کله چې د جنیوا مذاکرات د افغانستان د قضیې په هکله پیل شول، د شهید شیخ جمیل الرحمن رحمه الله څخه د افغانستان د مستقبل په خاطر په یو مجلس کې پوښتنه وشوه. هغه وویل: «کله چې په افغانستان کې د مجاهدینو د حکومت د جوړولو کوښښ کیږي نو دا عمل به د جهاد مستقبل ته نقصان رسوي، ځکه جهادي تنظیمونه به په خپلو منځو کې په جګړو او فتنو اخته شي. د دې یوازینی حل دا دی چې جهاد ته ادامه ورکړل شي او مجاهدین باید یوازې د کابل په نیولو اکتفاء ونه کړي بلکې د منځنۍ آسیا د مظلومو مسلمانانو د نجات په خاطر د امو سیند عبور کړي او جهاد جاري وساتي، په دې ډول د داخلي جګړو او فتنو مخه نیول کیدای شي».

(کونړ - اسد آباد - 1990م)

کابل کنډواله شو

خو دقدرت نیولو لړی په نظامی قوت روانه ده

د کابل ښار کرار کرار خپل عادی حالت ته روان ؤ پوره جم وجوش ئي پیدا کړی ؤ، حکومتی سیستم د ښه کیدو په حال کی ؤ د بیا ودانولو دپاره نړیوالو ټولنو ترتیبات نیول، کابلیان هم په دی وجه خوشحاله وو او د آرامی ساه گانی ئی اخستلي چه دری څلور میاشتي پر له پسی جنگونه غلی وو وزارت خانو د نوی کال دپاره د اجراءتو پلانونه جوړول او د بهرنیو مرستو خبرونه را روان وو، خو ددی ټولو امیدواریو او امیدونو سره سره دجدی د میاشتي په یولسمه نیټه په هغه ورځ چه د کمونستی ډلی (حزب دیموکراتیک خلق افغانستان) د تأسیس له ورځې سره مصادفه وه، د ثلث الیل په وخت کابل بیا په ناڅاپی توگه د توپونو او راکټونو تر سختو گذارونو لاندی راغي، د سهار تر نهو بجو پوری هیڅوك نه پوهیدل چی څه چل دی او کومو تنظیمونو او ډلو سره لاس اچولی دی؟

خو هغه وخت چه دفترونو ته تلونکی مامورین بیرته خپلو کورونو ته را ستانۀ شول خلك پوه شول چه حزب اسلامي «حکمتیار» او د دوستم ملیشو ددولتی قواؤ سره اړولی دی، کابل ریډیو په همدی سهار صرف همدومره ابلاغ کړه چه حزب اسلامي او ددوستم ملیشو غوښتل چه د کودتا په وسیله نظام چپه کړی او قدرت ونیسی خو ناکامه کړی شول.

د یو څو ابلاغیو او شعارونو څخه وروسته راډیو هم غلی شوه، دجنگ شدت ساعت په ساعت زیاتیدۀ، د جنگ په دوهمه ورځ دواړو غاړو هوائی بمباری هم پیل کړی، گلبدین حکمتیار د استاد رباني داستعفٰی شرط وړاندی کړ او د دوستم معاون همایون پوځي په مرکه کی وویل چه د موجوده نظام د سیستم بدلول غواړو.

خو جمهور رئیس دغه شرطونه رد کړل او ترټاکلی میعاد پوری ئی د دولتی ماشینری د چلولو چلنج وړاندي کړ.

د جنگ په لومړی ورځ د هماآهنگی د شورئ ځواکونو زیات پرمختگ کړی ؤ خو د دولت د ځواکونو له خوا په شا و تمبول شول، هوائی ډگر ئی د هغوي د قبضی نه

آزاد کړ له یوې هفتی دشدیدو جنګونو په لړ کي چه د کابل دجنوب او شرقی علاقو سیاریان تش تور له خپلو کورونو څخه د کابل د شمال علاقي «خیر خانی» ته د کاروانونو په شکل راورسیدل، حالات زیات خراب شول، د مړو دښخولو او د ټپیانو د علاج دپاره ټول امکانات دجنګ په لمبو کی خلاصه شول، هر چا سره د ژوند او مرګ خبره طرح وه او دا جنګ د تمام عیار او تباه کن جنګ په حیث و نومول شو او دا ځکه چه ټول ځواکونه پکي دوه پرکه شول.

د کورنیو او بهرنیو منځګړو څه پته نه وه، د ډز بندۍ دپاره سخت شرایط وضع شوي وو او هیچا هم نشو کولی د جنګ په لمبو کی د مصلحینو کردار اداء کړی.

ایران پاکستان او سعودی عرب د ملګرو ملتونو په ګډون د کابل نه له ډیپلوماتانو د وتلو په پلمه ایله یوه هفته وروسته ۲٤ ساعته اوربند وکړی شو، په دی ورځ په خارجیانو بر سیره پنځوس زره مهاجر کابلیان په ډیرو بدو حالاتو کی له کابل نه دشرق او جنوب په لوری ووتل، په همدی ورځ د اوضاع د خرابیدو په وجه خارجي او داخلی ټول خبریالان د کابل نه وتښتیدل او د کابل حالت ئی د کربلاء سره مشابه وباله.

د ملګرو ملتونو سر منشی بطروس غالی په یوه بیان کی په دی جنګونو خواشیني ښکاره کړه او افغان مشرانو ته ئی خطاب وکړ چه زولۍ درته نیسم چه جنګونه بس کړئ او د ملك چارې د ملت په خوښه سمبال کړئ، په همدی موقع د امنیت شوراً او داسلامي کانفرس سازمان هم دجنګ د خلاصون دپاره اپیلونه وکړل خو صرف یو غږ ؤ او نور ئی هیڅ اقدامات ونشو کړای.

د جنګونو زیات شدت په مکروریانو ، زو ړ ښار او بالا حصار باندی ؤ، زیات خلك د ځمکنیو او هوائی بمباریو د لاسه دکورونو لاندی تر څو ورځو پوری مړهٔ او مړ ژواندی پراتهٔ وو او هغه چي فرصت ئی پیدا کاوه د خیر خاني لور ته را روان وو.

کوچنی زوی می په منډه په خاورو و مانده:

دغسی یو مصیبت ځپلی چه د لومړی مکروریانو څخه خیر خاني ته را روان ؤ او ځان ئی سلطان محمد معرفي کړ، د مجلي له خبریال سره ئی په مرکه کی په ژړا ژړا کی وویل چي په کور کی می شپږ ساعته مخکی راکټ ولګیدهٔ، څلور کلن زوی می ټوټی ټوټی شو، میرمن می په پښه کی چره وخوړه، خو ګاونډیانو را سره همدومره مرسته وکړه چی زوی می په منډه منډه په خاورو و ماندهٔ، دښځی پښه می په څادر و تړله او له کور سره مو وداع وکړه، په خیر خانه کی هم د مهاجرینو د پاره نور ترتیبات نهٔ وو، چی جنګ ځپلی جوماتونو، مکتبونو او نورو سرکاری کنډوالو ته ننوزی نور سهولتونه څه نه وو چی په کابل سری ګولی وریدلی او د اقتدار د نیولو د پاره قیامت جوړ ؤ.

څه کم دوه میاشتی کیږی چی د جنګونو په وجه ټولی وزارت خاني او رسمی اداری بندی دی، تجارت نشته او د څلورو میاشتو را هیسی د مامورینو معاشونه او حقوق نه دی ورکړ شوی، بانکونه د پیسو نه تش شوی او څومره پیسی چی راځي هغه د جنګیالیو په خدمت کی لګول

کیږي.

کابل کنډواله شو، ډیر بې ګناه او بې دفاع مظلوم خلك د اجل کومې ته ورغلل، ډیر کورونه وران او تالا شول، کابل نه د تښتیدلو بهیر په شدت سره روان دی، خارج ته دپناه وړلو دروازې په همدې سختو ورځو کې وتړل شوې.

په جلال آبادکې د نفوسو پړسوب بيې لوړې کړې دي.

د مهاجرینو زیات بوج دا وخت په جلال آباد لویدلی دی، د ننګرهار والي حاجي عبدالقدیر چې کله د کابل نه د مهاجرینو دسیلاب سره مخامخ شو نو د خبریالانو سره ئې په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې په شکایت آمیزه لهجه ووئیل: چې له یوې خوا نه د کابل بې مفهومه جنګونو، قتل و قتال، له بلې خوانه د مهاجرینو سیلاب او بل طرف ته هم د پاك افغان سرحد تړل مشکلات یو په دوه کړي دي.

د پاکستان داخله وزیر نصیرالله بابر په دې اړوند دبي بي سي سره په مرکه کې ووېل: چې مونږ غواړو وروسته ددینه د افغانستان په داخل کې د افغان مهاجرینو سره مرستې تنظیم کړو، ده دا ګوایش هم وکړ که چیرې افغان مشران جنګونه بند نکړې په پاکستان کې میشته مهاجرین به هم له پاکستان څخه وباسو.

همدا اوس چې ددې رپوټ تر لیکلو پورې د کابل جنګونه دوام لري او په کابل کې د دیوالونو څخه پرته نور څه نه دي پاتې، دجنګ ددې مصیبت د لاسه چې د څو اقتدار پسندو له خوا نازل شویدی، د ملګرو ملتو د اټکل له مخې څلور سوه پنځوس زره کسان د ولږې او مرګ له خطر سره مخامخ دي.

د خبریال د رپوټ مطابق اوس په کابل کې د یوې یولس منۍ د اوړو بورۍ بیه شپیته زره افغانۍ، دیو ټیم غوړو بیه پنځه څلویښت زره افغانۍ، دیو من لرګیو بیه یونیم زر افغانۍ او د یو کیلو غوښې بیه درې نیم زره افغانۍ دي.

څکه نو اکثره هغه کسان چې کورونه ئې د جنګیالیو د چور چپاول نه په امن پاتې شوي دي، ټولو د کور د خرڅ د پیدا کولو لپاره دکورونو سامان نیلام کړی دی او د نن او سبا په تمه د مجاهدینو تر مینځ د جوړجاړي او دایمي وز بندۍ په تمه شپې ورځې سبا کوي.

د څو ورځو سخت انتظار نه وروسته چې د کابل کلا بند اوسیدونکي د ملګرو ملتو دمرستې دشپږو ګاډو په خاطر ئې ځای په ځای د مرستې د غنمو دپاره کمینونه نیولي وو د توزیع په لومړیو شیبو کې ورباندې اتو کسانو سرکیښود او شل کسه نور په وینو ککړ کورونو ته ستانهٔ شول.

دمجلې دخبریال د رپورت له مخې هغه وخت چې د خیرخانې مینې په دوهمه برخه کې د مرستې دغه غنم ویشل کیدل ورسره جوخت د **ددولت د مخالفینو** له خوا ورباندې راندهٔ توغندي هم ولګیدل او دیوې مړئې ړوړې کیسه په وینو، چغو، ژړا او انګولا بدرګه شوه.

رمضان المبارك يا ماه فيوضات وبركات

روزه بنای چهارم اسلام و فرض عين است، زيرا فرضيتش ثابت است بدليل قطعي ايكه الله تعالي در كلام مجيد ميفرمايد: «**يا أيها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم** » الاية (بقره - ١٨٣)

ترجمه: اي كسانيكه ايمان آورده ايد بر شما فرض شد روزه همانگونه كه فرض بود بر كسانيكه پيش از شما بودند. اين بود دليل قطعي بر فرضيت روزه و اما تحقيق كلمه «صوم» يا روزه.

روزه را در زبان عربي «صوم» گويند و صوم در لغت مطلق به معني خود نگهداري است. از هر چيز كه باشد- ودر اصطلاح شريعت يكماه تمام همه روزه از صبح صادق تا غروب افتاب (شام) با تمام شرايط از خوردني، نوشيدني و افعال وكردار جنسي خود داري و پرهيز را روزه يا صوم گويند.

فرضيت و فضيلت روزه: دانستيم كه روزه گرفتن فرض است اما اينكه چقدر وخت روزه بگيريم ازين فرموده ورهنمود الهي معلوم ميشود كه:

«**شهر رمضان الذي أنزل فيه القرآن هدى للناس و بينات من الهدى والفرقان فمن شهد منكم الشهر فليصمه ومن كان مريضاً او على سفر فعدة من أيام آخر» الاية (بقره ١٨٥)**.

ترجمه: ماه رمضان كه در آن فرود آورديم قرآن را رهنمائي براي مردم و سخناني روشن از هدايت و جداكردن حق از باطل، پس هر كه از شما دريابد آن ماه را بايد روزه گيرد آن را و هر كه بيمار شد يا مسافر شد بروي لازم است به شمار روزهاي فوت شده از روزهاي ديگر.

يعني گرفتن روزه در طول يكماه تمام از صبح صادق تا غروب افتاب برهر شخص مسلمان، عاقل، بالغ، مقيم و صحتمند فرض عين است، منكرش كافر و حكم فرضيتش بتاريخ دهم ماه شعبان سال دوم هجري از جانب پروردگار عالميان صورت گرفته است.

پيش از دهم شعبان سال دوهم هجري در هر ماه سه روزه گرفتن فرض بود كه با فرود آمدن حكم ماه رمضان فرضيت آن سه روزه منسوخ گرديد چنانچه ابن جرير بروايت معاذ ابن جبل رضي الله عنه ميگويد كه رسول الله صلى الله عليه وسلم وقتي بمدينه تشريف آورد همه ساله روز عاشورا و در هر ماه سه روزه مي

گرفت تاكه الله تعالى روزهء ماه مبارك رمضان را فرض نمود و آيت (١٨٣) سورة بقره نازل شد.

ماه مبارك رمضان كه سراسر ماه رحمت و مغفرت و سعادت و فيوضات و بركات و استغفار و ماه خودسازي و خود جوئي و تعبد است با آمدنش دلهاي مؤمنين شاد وبه اميد رحمات بيكران ايزدي روز روزه وشبها قيام اليل برپا ميدارند و خوش اند كه احكام الهي را بجا مي آرند.

در خطبه ايكه رسول الله صلى الله عليه وسلم در روزهاي اخير ماه شعبان المعظم ايراد نمود فرمودند:

«اي مردم! چنان ماه پر بركت و باعظمت برشما سايه مي افگند كه در آن شبي وجود دارد كه از هزار شب بهتر است، انجام دادن اعمال نيكوده برابر اجر دارد، همچنين كسانيكه از روي عادات نيكوي خود عمل نيك و نفل را انجام دهد ثواب و اجر فرض برايش داده مي شود، رمضان ماه صبر و استقامت است و بدلهء صبر جنت، كسيكه به برادر روزه دار خود يك وقت افطاري اطعام نمايد، در عوض از گناهانش كاسته مي شود، از آتش درزخ نجات پيدا مي كند و ثواب همان روزه دار را در مي يابد بدون اينكه از ثواب روزه دار كاسته شود. صحابهء كرام عرض كردند يا رسول الله صلى الله عليه وسلم ! ما اينقدر وسع وطاقت نداريم كه به روزه دار افطاري دهيم و اطعام كنيم، فرمودند: كسيكه يك جرعه شربت و آب و يا يك دانه خرما حين افطار به روزه دار اطعام نمايد، چنين بود كه به روزه دار شكم سير اطعام نموده باشد و الله تعالي آنقدر اجر وثواب برايش اعطاء مينمايد كه به روزه دار شكم سير اطعام كرده باشند و از آب حوض كوثر برايش انعام كرده مي شود كه هيچگاه تشنه نه شود، آگر كسي درين ماه بر يك مسلمان رحم كند الله تعالي باو رحم ميكند، رمضان ما هيست كه روزهاي اولش رحمت و روزهاي وسطش مغفرت و روزهاي اخيرش نجات از آتش دوزخ است، نفلش اجرفرض و فرضش اجر (٧٠) برابر فرض ديگر اوقات دارد». در روايتى كه بيهقى نقل نموده آمده : كسيكه در ماه رمضان بر سر خادم خود كم كار كند مغفرت نصيبش مى شود و از آتش دوزخ نجات مى يابد.

در روايتي كه از ابو هريره رضي الله عنه نقل شده آمده: «**قال رسول الله صلى الله عليه وسلم قال الله عزّ و جلّ: كل عمل ابن آدم له الاالصيام، فانه لي وانا اجزي به، والصيام جنة، فاذا كان يوم صوم احدكم فلايرفث و يصخب، فانه سابه احد او قاتله فليقل اني صائم، والذي نفس محمد بيده لخلوف فم الصائم اطيب عندالله من ريح المسك، للصائم فرحتان يفرحهما، إذا أفطر فرح بفطره و إذا القي ربه فرح بصومه**» **(متفق عليه)**

وهذا الفظ رواية البخاري: وفي رواية: «يترك طعامه و شرابه و شهوته من اجلي، الصيام لي و انا أجزي به، والحسنة بعشر امثالها»

و في رواية لمسلم: «**كل عمل ابن آدم يضاعف، الحسنة بعشر امثالها الي سبع مائه ضعف**» **قال الله تعالي: «الاالصوم فانه لي و أنا أجزي به: يدع شهوته و طعامه من أجلي للصائم فرحتان: فرحة عند فطره و فرحة عند لقاء ربه و لخلوف فيه اطيب عندالله من ريح**

ادع الی سبیل ربک بالحکمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتی هی احسن الایه

د توحید او جهاد مجله

دعوت

۳۳ گڼه

دافغانستان د جماعة الدعوة الی القرآن و السنة د افکار و خپرونکی

کابل

لکرو ملتو د مرستو د ویش په وخت کی اته تنه د مرگ کومی ته ورغلل.

وی مړئ ډوډی دپاره د شلو کسانو وینی توی شوی.

پاتی په (۵) مخ کی

خپل ئی نه پریږدی »« هیواد » کی، بل ئی نه پریږدی « تورخم » کی

الهی فرمان

بسم الله الرحمن الرحیم

ومن الناس من یعجبك قوله فی الحیٰوة الدنیاویشهدالله علی مافی قلبه و هوألدالخصامO و اذا تولی سعی فی الأرض لیفسد فیها ویهلك الحرث والنسل والله لایحب الفسادO

(البقره – ٢٠٤)

ترجمه:او دخلکو یوه ډله ده چه په دنیا کی د دوی خبری ستا لپاره د تعجب او حیرانتیا وړدی او دوی په خپلو زړونو باندی الله گواه نیسی په داسی حال کی چه دوی سخت دښمنان دی. کله چه دوی ته په ځمکه کی اقتدار وسپارل شی هلته فساد کوی، فصلونه او نسلونه تباه کوی او الله تعالی مفسدین نهٔ خوښوی.